

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU

Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym

ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODU

obowiązuje od października 2019

Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu
PWSZ w Wałczu nr 39/2019 z dnia
27.09.2019 r.

PROGRAM STUDIÓW

**STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

DLA KIERUNKU

Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

prowadzonego przez

**PAŃSTWOWĄ WYŻSZĄ SZKOŁĘ ZAWODOWĄ
W WAŁCZU**

Spis treści:

I. Koncepcja kształcenia

1. Informacja o studiach
2. Opis koncepcji kształcenia
3. Zgodność koncepcji kształcenia z misją i strategią uczelni
4. Uwzględniane wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe

II. Efekty uczenia się

1. Formalne i merytoryczne przesłanki uwzględnione przy opracowaniu efektów uczenia się
2. Opis efektów uczenia się kierunku
 - 2.1. Odniesienie ogólnych kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji
 - 2.2. Macierz kierunkowych efektów uczenia się
 - 2.3. Macierz efektów uczenia się dla studiów inżynierskich
3. Wytyczne w zakresie doskonalenie efektów uczenia się

III. Organizacja studiów

1. Studia stacjonarne
 - 1.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia
 - 1.1.1. Kluczowe treści kształcenia
 - 1.1.2. Metody i formy kształcenia
 - 1.1.3. Plan studiów
 - 1.2. Analiza formalna programu studiów
 - 1.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i dniach kształcenia
2. Studia niestacjonarne
 - 2.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia
 - 2.1.4 Kluczowe treści kształcenia
 - 2.1.5 Metody i formy kształcenia
 - 2.1.6 Plan studiów
 - 2.2. Analiza formalna programu studiów
 - 2.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i wyznaczonych dniach (zjazdach) kształcenia

3. Praktyki zawodowe
4. Kierunkowy system weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta
 - 4.1. Weryfikacja i ocenianie formujące i sumujące
 - 4.2. Egzamin dyplomowy i praca dyplomowa
5. Doskonalenie programu studiów oraz zapewnianie jakości kształcenia
6. Kierunkowy system potwierdzania efektów uczenia się
7. Wytyczne do wymaganych kwalifikacji nauczycieli akademickich i osób prowadzących zajęcia
8. Wymagana obudowa dydaktyczna i infrastruktura
9. Wytyczne do współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia
10. Wytyczne w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia
11. Wytyczne w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia
12. Wytyczne do kryteriów rekrutacji kandydatów do podjęcia kształcenia na kierunku studiów uwzględniające zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku
13. Załączniki do programów studiów
 - 13.1. Załącznik 1: macierz osiągania kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty i zajęcia lub grupy zajęć
 - 13.2. Załącznik 2: plan studiów stacjonarnych
 - 13.3. Załącznik 3: plan studiów niestacjonarnych
 - 13.4. Załącznik 4: sylabusy (wspólne dla obu form)

I. Koncepcja kształcenia

1. Informacje o studiach

Nazwa kierunku i używany skrót:	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji (ZiIP)
Poziom kształcenia na studiach:	studia I stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	Poziom 6
Profil kształcenia:	praktyczny
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	inżynier
Formy kształcenia:	Stacjonarne, niestacjonarne
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów:	7
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów:	210
Wiodąca dyscyplina naukowa lub artystyczna, do której jest przyporządkowany kierunek studiów	Inżynieria mechaniczna 208
Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach dyscypliny wiodącej w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia niniejszych studiów	67 % (140 ECTS)
Dziedzina nauki, w której prowadzi się kształcenie na kierunku, właściwa dla dyscypliny wiodącej:	Nauki inżyniersko-techniczne
Uzupełniająca dyscyplina naukowa lub artystyczna, do której jest przyporządkowany kierunek studiów	Nauki o zarządzaniu i jakości 506
Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach uzupełniającej dyscypliny w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia niniejszych studiów	33 % (70 ECTS)
Dziedzina nauki, w której prowadzi się kształcenie na kierunku, właściwa dla uzupełniającej dyscypliny:	Nauki społeczne

2. Opis koncepcji kształcenia

Cele kształcenia

Koncepcja kształcenia na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* zakłada w szczególności trzy zasadnicze cele:

1. Orientacja na potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz inne potrzeby otoczenia gospodarczego w zakresie inżynierskich kompetencji zawodowych absolwenta. Cel ten ustalany jest i weryfikowany poprzez system wielopoziomowej współpracy decydentów i nauczycieli akademickich kierunku z podmiotami gospodarczymi i innymi instytucjami stanowiącymi potencjalnych pracodawców. W szczególności, zakłada się, że kształcenie i kontakt z regionalnymi pracodawcami, odbywa się poprzez system ciągłych praktyk zawodowych (6 semestrów), zlokalizowanych w miejscowych jednostkach gospodarczych. Istotą studiów jest to, że na mocy porozumień uczelni z pracodawcami, studenci-pracownicy będą odbywać część studiów w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych. Pracodawcy udostępnią studentom swoją infrastrukturę, organizację, technologię i programy informatyczne tak, aby studenci mogli realizować część kształcenia praktycznego w miejscu pracy. Pracodawcy udostępniają też swe zasoby do realizowania praktyk innym studentom. Taka organizacja pozwoli na udział w studiach, również pracownikom małych i średnich firm, w których pojedynczo, student-pracownik nie mógłby zrealizować wszystkich zamierzeń. Tak zdefiniowany cel powinien zapewniać adekwatność programu studiów (praktyczny profil kształcenia) do rzeczywistych potrzeb rynku pracy i potrzeb społecznych oraz zwiększać szansę na zatrudnienie w regionie.
2. Oferowanie absolwentom szkół średnich sposobności na dostępne lokalnie kształcenie wyższe, kończące się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera, uzupełniające ofertę kształcenia dla młodzieży z regionu wałęckiego. Zakłada się, że wykształcenie to dostępne będzie zarówno w ramach studiów stacjonarnych, dla młodzieży bezpośrednio po maturze, jak dla osób już pracujących, w procesie podwyższania lub poszerzania swoich kwalifikacji. W tym kontekście zajęcia dydaktyczne prowadzone są w dużej mierze w godzinach popołudniowych.
3. Osiąganie wysokiej jakości kształcenia praktycznego i ogólnego, związanego ze studiowanymi dziedzinami, umożliwiające zarówno podjęcie wysokokwalifikowanej pracy zawodowej jak i dalsze kształcenie się w ramach studiów II stopnia. W tym kontekście, obok kształcenia specjalistycznego i zawodowego, prowadzone jest kształcenie w zakresie nauk podstawowych i zaawansowanej metodologii badawczej. Cel ten weryfikowany jest poprzez sprawnie i efektywnie funkcjonujący wewnętrzny system jakości kształcenia, oparty na wielopoziomowym systemie opisu procesu kształcenia, metod i form weryfikacji procesu osiągnięcia efektów uczenia się, a także dokumentowaniu poszczególnych działań z tym związanych, analizie i ocenie skuteczności tych działań oraz wdrażaniu niezbędnych zmian usprawniających pracę i zwiększających poziom zapewniania wysokiej jakości kształcenia.

Program studiów

Na wykształcenie absolwenta kierunku Zarządzanie Inżynieria Produkcji składa się wiedza z wielu dyscyplin szeroko rozumianych nauk inżynieryjno-technicznych i nauk społecznych. Zarządzanie występuje tutaj w powiązaniu z prawem, ekonomią, organizacją produkcji oraz wiedzą

inżyniera mechanika. W planowaniu efektów uczenia się nacisk położono na zagadnienia, właściwe dla inżyniera mechanika, pełniącego funkcję organizatora procesów produkcyjnych. Przedmioty są tak dobrane, aby uzyskiwane wykształcenie techniczne było związane z umiejętnościami praktycznymi i wiedzą ogólną, pozwalającą na pracę na różnych stanowiskach.

Program studiów uwzględnia fakt, że w nowoczesnych przedsiębiorstwach produkcyjnych coraz większą rolę odgrywają systemy informatyczne, w których maszyny sterowane numerycznie są połączone poprzez sieci komputerowe z innymi działami przedsiębiorstwa (np. przygotowania produkcji, produkcji, spedycji, itp.), stąd duży udział w programie studiów zajmują przedmioty wykorzystujące różnego rodzaju inżynierskie i zarządcze programy komputerowe. W programie studiów dużą rolę przykłada się też kształceniu inwentyki i innowatyki oraz zarządzaniu rozwojem wyrobu i zarządzaniu projektami technicznymi. Zagadnienia te są nieodzowną częścią każdej pracy dyplomowej studenta kończącego ten kierunek.

Sylwetka absolwenta

Absolwenci tego kierunku posiadają interdyscyplinarną wielowątkową wiedzę w zakresie inżynierii produkcji oraz zarządzania, w tym zwłaszcza dotyczącą sposobów skutecznego i efektywnego rozwiązywania problemów technicznych i operacyjnego zarządzania produkcją. Posiadają pogłębione umiejętności inżynierskie w tym zwłaszcza dotyczące: projektowania nowych oraz nadzorowania istniejących procesów technologicznych i logistycznych. Są przygotowani w szczególności do: (1) zarządzania procesami produkcyjnymi w wybranym zakresie inżynierii produkcji, (2) organizowania i zarządzania personelem oraz koordynowania prac zespołów pracowniczych, (3) udziału w realizacji i wdrażaniu prac badawczych i rozwojowych, zwłaszcza dotyczących innowacji technologicznych i organizacyjnych, (4) udziału w pracach dotyczących doradztwa technicznego i organizacyjnego w wybranym zakresie inżynierii wytwarzania.

Absolwenci są przygotowani do pracy w: małych i średnich przedsiębiorstwach (dominujących w regionie) zajmujących się działalnością produkcyjną, jednostkach projektowych i doradczych zajmujących się wybranym zakresem inżynierii produkcji, innych jednostkach gospodarczych lub administracyjnych, w których wymagana jest wiedza techniczna, ekonomiczna i informatyczna oraz umiejętności organizacyjne. Synergia wiedzy, umiejętności oraz doświadczenia zdobytego podczas praktyk bezpośrednio w środowisku pracy, a także ich zastosowanie na gruncie wiedzy systemowej o procesach przemysłowych (w tym wykorzystania innowacyjnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych), daje gwarancję gruntownego przygotowania absolwenta do pracy inżynierskiej. Absolwenci kierunku potrafią też korzystać z międzynarodowego obiegu informacji. Posiadają znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, co pozwala im posługiwać się językiem specjalistycznym używanym w dziedzinach inżynierii technicznych i ekonomicznych oraz uczestniczyć w międzynarodowej wymianie wiedzy i kontaktach zawodowych.

Specjalności kształcenia

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy w ramach obowiązkowej grupy zajęć do wyboru, zdefiniowano dwa zestawy zajęć do wyboru, zwane dalej specjalnościami:

1. Logistyka Przemysłowa
2. Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi

- **Logistyka Przemysłowa** ma charakter interdyscyplinarny i łączy przygotowanie inżynierskie z określonej dziedziny z przygotowaniem w zakresie zarządzania, ekonomii oraz informatyki, niezbędne do sterowania procesami przepływu zasobów materialnych zarówno w przedsiębiorstwach jak i pomiędzy przedsiębiorstwami. Głównym celem studiów w ramach tej specjalności jest kształcenie operacyjnej umiejętności, dotyczącej projektowania nowych i doskonalenia istniejących przemysłowych procesów logistycznych. Przedmiotem studiów (oprócz ogólnej wiedzy inżynierskiej i menedżerskiej), są zagadnienia dotyczące: logistyki produkcji i dystrybucji, gospodarki zapasami, organizacji magazynów, gospodarki opakowaniami i recyklingu, a także transportu i spedycji. Grupy zajęć do wyboru w zakresie Logistyki Przemysłowej ukierunkowana jest zwłaszcza na kształcenie kadry menedżerskiej dla potrzeb sektora przemysłowego, w tym szczególnie na umiejętność podejmowania decyzji strategicznych i operacyjnych, dotyczących funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa w warunkach konkurencji i zmienności otoczenia. a także jednostek sektora publicznego w zakresie zarządzania łańcuchami dostaw, organizacji transportu i składowania, procesów produkcji, transportu i dystrybucji wyrobów oraz zarządzania międzynarodowym systemem dostaw. Absolwent specjalności Logistyka Przemysłowa jest specjalistą w zakresie projektowania i organizacji procesów logistycznych w przedsiębiorstwie, posiada umiejętność diagnozowania, zarządzania i doskonalenia procesów logistycznych, potrafi wykorzystywać informatykę w logistyce, w tym zwłaszcza w optymalizacji logistycznych procesów zaopatrzenia, produkcji, dystrybucji i recyklingu. Absolwenta cechuje: twórcze myślenie, otwartość i podejście systemowe do rozwiązywania problemów inżynierskich i zarządczych.
- **Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi** zakłada przygotowanie specjalistów do projektowania i organizacji systemów produkcyjnych, złożonych z maszyn i urządzeń sterowanych numerycznie oraz planowania i sterowania produkcją. Studenci tej specjalności otrzymują wiedzę i umiejętności z zakresu budowy i zasad działania nowoczesnych maszyn i urządzeń produkcyjnych, robotów i manipulatorów sterowanych numerycznie. Zapoznają się z podstawami projektowania zautomatyzowanych systemów produkcyjnych oraz planowaniem i sterowaniem produkcją z zastosowaniem systemów komputerowych. Pozwala im to na umiejętne modelowanie złożonych procesów produkcyjnych z wykorzystaniem metod i narzędzi analitycznych. Absolwenci specjalności potrafią dokonywać krytycznej analizy, interpretacji i oceny zjawisk i procesów zarządzania w różnej skali, oceny wpływu otoczenia na te zjawiska i procesy oraz przygotowania i podejmowania decyzji zarządczych, zwłaszcza strategicznych, a także kreatywnego myślenia oraz krytycznego podejścia do organizacji systemów produkcyjnych. Są oni przygotowani do pracy w nowoczesnych zakładach produkcyjnych w działach technologicznych, organizacji i zarządzania produkcją, realizacji i wdrażania prac badawczych i rozwojowych w dotyczących innowacji technicznych. Mogą też organizować i prowadzić własne przedsiębiorstwa produkcyjne lub pracownie projektowe oraz doradztwa technicznego i organizacyjnego w zakresie inżynierii produkcji.

3. Zgodność koncepcji kształcenia z misją i strategią uczelni

Misją Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu jest kształcenie i doskonalenie studentów, słuchaczy i uczestników innych form kształcenia, w celu uzyskania wysoko kwalifikowanych kadr profesjonalistów o uznanych w środowisku pracodawców kwalifikacjach, w różnych dyscyplinach, w ścisłym związku z zawodowymi i społecznymi potrzebami rynku pracy. Realizacja misji odbywa się w ramach procesu organizowania kształcenia, stwarzaniu dogodnych warunków dla studiowania młodzieży, w tym niezamożnej i pochodzącej z małych miejscowości regionu, a także osobom pracującym zawodowo, poprzez kształcenie przemienne, elastyczną organizację studiów, uznawanie efektów uczenia się lub kształcenia poza uczelnią, indywidualizację studiów, pomoc materialną i społeczną, budowanie przyjaznej atmosfery studiowania, rozwijanie kontaktów zawodowych krajowych i zagranicznych oraz umacnianie wysokiej pozycji uczelni i miasta Wałcza, jako ważnego miasta akademickiego w regionie.

Główną przesłanką powstania Uczelni było stworzenie ośrodka akademickiego, który stanowiłby ofertę edukacyjną zwłaszcza dla tej części młodzieży, dla której studia w oddalonych znacznie od Wałcza ośrodkach akademickich była utrudniona lub niemożliwa. Działalność Uczelni wpisuje się tym samym w realizację strategii Województwa Zachodniopomorskiego, zwłaszcza w obszarze celu strategicznego 5.0 – Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności oraz celu kierunkowego 5.1. – Rozwój kadr innowacyjnej gospodarki. Kierunki działań podjęte w strategii Uczelni wpisują się też w strategię rozwoju Kapitału Ludzkiego, szczególnie w obszarze Celu szczegółowego 1. –Wzrost zatrudnienia poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy, a także stworzenia efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) do zatrudnienia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przez zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacji oraz umożliwienie studentom praktycznej nauki w przedsiębiorstwach w ramach praktyk i staży.

Cele kształcenia oraz program studiów na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* są w pełni zgodne z powyższą misją Uczelni, w zakresie pozyskiwania i transferu oraz budowania przestrzeni kontaktów zawodowych między przedsiębiorcami a absolwentami kierunku. Misją Instytutu Inżynierii i Zarządzania, w którym prowadzony jest kierunek ZIP, jest także kształcenie wysoko wyspecjalizowanych inżynierów, z uwzględnieniem najnowszej wiedzy i dokonań technicznych w dziedzinie inżynierii produkcji, z uwzględnieniem specyfiki regionu wałęckiego i jego otoczenia.

Studia na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* są równocześnie realizacją uchwały nr 10/2008 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 14.03.2008 r. w sprawie głównych kierunków działalności, która ustanowiła formalną strategię Uczelni. Uchwała ta wskazała, między innymi, na potrzebę prowadzenia kształcenia kadr w zakresie nauk technicznych, na poziomie inżynierskim w Województwie Zachodniopomorskim oraz konieczność powiązania działalności Uczelni z ogniwami samorządu lokalnego i miejscowym biznesem. Strategia przewidywała również aktywny wpływ na rozwój gospodarki, kultury, turystyki i sportu w zasięgu działania Uczelni, czego zdecydowanym przykładem jest idea organizacji Regionalnego Centrum Badawczo Rozwojowego (inwestycja o wartości 7.558.000,00 zł), które powstało w wyniku wielu spotkań i konsultacji z przedstawicielami zakładów przemysłowych z regionu wałęckiego, głównie zrzeszonych w Kłastrze METALIKA.

Kluczowym aspektem kształcenia w ramach kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* jest wyposażenie absolwenta w nowoczesną wiedzę, praktyczne umiejętności i kompetencje społeczne oraz przygotowanie go do odegrania ważnej roli na współczesnym rynku pracy.

Zgodność ze Strategią Rozwoju Uczelni odzwierciedla także fakt, jak specjalności na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* zostały dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy. Skupiając się na wielowątkowym, upraktynionym i ukierunkowanym na współpracę z otoczeniem gospodarczym i społecznym kształceniu w ramach profilu praktycznego i kształcenia przemienneo, które nie pomija treści akademickich, koncepcja kształcenia kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* wpisuje się bezpośrednio w wizję Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, która zakłada „transfer wiedzy do otoczenia społeczno-gospodarczego oraz przygotowanie absolwentów uczelni do pracy na potrzeby społeczeństwa i gospodarki Regionu”. Istnieje także ścisły i jednoznaczny związek pomiędzy koncepcją kształcenia opracowaną dla kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* a Misją Uczelni i strategią rozwoju PWSZ w Wałczu na lata 2018-2025 (Uchwała nr 80/2017 Senatu PWSZ w Wałczu z dnia 13.12.2017).

Kształcenie studentów w ramach kierunku zgodne jest także z mapą drogową rozwoju Uczelni zdefiniowaną w Strategii na lata 2018 – 2025, która wskazuje trzy grupy priorytetów, wynikających z hierarchizowania czasowego zadań, gdzie głównymi kierunkami działań podjętych przez Uczelnię są działania wzmacniające zasoby ludzkie m.in. w zakresie wzrostu zatrudnienia poprzez:

- 1) zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy;
- 2) tworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia) do zatrudnienia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy przez zacieśnienie współpracy przedsiębiorstw z Uczelnią;
- 3) podniesienie poziomu kompetencji oraz przygotowanie profesjonalistów umiejących kształtować najbliższe otoczenie ludzi zgodnie z ich potrzebami i wymogami cywilizacyjnymi.

4. Uwzględniane wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe

W procesie tworzenia programów studiów na kierunku studiów *Zarządzanie i Inżynierii Produkcji* uwzględniono również zalecenia zawarte w standardach kompetencji zawodowych brytyjskiego instytutu Standard for Professional Engineering Competence (UK-SPEC), zgodny z akredytacją programów angielskiego szkolnictwa wyższego Accreditation of Higher Education Programmes (AHEP).

W procesie tworzenia i doskonalenia efektów uczenia się dla przedstawianego kierunku za istotne uznaje się także konsultacje z osobami reprezentującymi lokalne i regionalne środowiska biznesowe, przede wszystkim, w zakresie definiowania efektów dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych. Za szczególnie ważne uznaje się w tym procesie opinie przedsiębiorców i liderów przedsiębiorców zrzeszonych w Kłastrze METALIKA w zakresie B+R oraz działających na rynku lokalnym przedsiębiorstw takich jak: : IMW Inżynieria Maszyn Wałcz Sp. z o.o., Zakład Produkcyjny ALBATROS ALUMINIUM Sp. Z o.o., Zakład Produkcyjny Victoria Cymes, Albor Bolesław Rafałko Partner Serwisowy MAN Truck & Bus Polska Sp.z o.o. czy Zakład Mechaniczny METALTECH Sp. Z o.o.

4.1 Kierunki i plany rozwoju kształcenia na kierunku

Realizacja kształcenia na kierunku *Zrządzania i Inżynierii Produkcji*, podlega również stałemu monitorowaniu i doskonaleniu procesu przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości i Programów Kształcenia oraz Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. Szczególnie ważne działania w tym zakresie powinny obejmować: nawiązywanie i podtrzymywanie porozumień między Uczelnią i przedsiębiorstwami dla promocji kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości, poprzez oferowanie praktyczności kształcenia, inicjowanie nowych przedmiotów i form kształcenia aby, zwiększyć trafność edukacyjną i promować współpracę pomiędzy uczelnią a przedsiębiorstwami. Istotnym elementem tego procesu dla przedsiębiorców jest Centrum Badawczo-Rozwojowe Uczelni (CBR), które dysponuje pięcioma laboratoriami: Laboratorium Szybkiego Prototypowania, Laboratorium Zaawansowanych Technologii Pomiarowych, Laboratorium Techniki Hydrostrumieniowych, Laboratorium Techniki Laserowych oraz Laboratorium Technologii Wytwarzania. Wspólne wyniki prowadzonych badań w Centrum mogą się przyczynić do rozwoju gospodarczego powiatu Wałeckiego. Inwestycja CBR wałeckiej PWSZ pozwoli też wzmocnić potencjał naukowy Uczelni oraz zwiększy jej znaczenie w aspekcie prowadzonych aktywności B+R na Pomorzu Zachodnim. Działalność badawczo-rozwojowa prowadzona w ramach tego Centrum polegać będzie również na prowadzeniu niezależnych badań i projektów oraz opracowywaniu na tej podstawie publikacji naukowych i patentów.

II. Efekty uczenia się

1. Formalne i merytoryczne przesłanki uwzględnione przy opracowaniu efektów uczenia się

Kierunek studiów *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* przyporządkowany został do dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie wiodącej - inżynieria mechaniczna oraz dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie uzupełniającej - nauki o zarządzaniu i jakości.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych z dnia 20 września 2018r., opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów I stopnia, *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*, praktycznego profilu kształcenia, uwzględnia efekty uczenia się właściwe dla studiów pierwszego stopnia, praktycznego profilu kształcenia wybranych z efektów uczenia się dla dziedzin, z których wyodrębniony został kierunek.

W zakresie dziedziny **nauk społecznych**, kierunek zdecydowanie wykazuje umocowanie do dyscypliny nauki o zarządzaniu – nauki ekonomiczne oraz towaroznawstwo w zakresie zarządzania jakością i produktem. Zarządzanie należy do nauk ekonomicznych, obejmuje sekwencje postępowania: Planowanie, Organizowanie, Decydowanie, Motywowanie i Kontrolowanie (klasyczne funkcje zarządzania). Jako kierunek inżynierski, musi spełniać deskryptory z zakresu efektów uczenia się prowadzącego do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera. Poza przypisaniem do dyscyplin wiodących, treści kierunku wykazują także na inne powiązania w zakresie nauk społecznych oraz technicznych. Na przykład, Mikro i makroekonomia wykazuje związki z ekonomią, finansami, nauką o polityce społecznej czy psychologią. Koszty w cyklu życia produktu oraz Finanse i rachunkowość związane są mocno z finansami. Podstawy zarządzania, Logistyka dystrybucji, Marketing, Zarządzanie produkcją i usługami, Logistyka zaopatrzenia i transportu wyraźnie wpisuje się w dyscyplinę nauk o zarządzaniu.

W dziedzinie **nauk inżynieryjno-technicznych** kierunek wykazuje umocowanie do dyscypliny wiodącej jaką jest inżynieria mechaniczna. Inżynieria mechaniczna to dyscyplina inżynierska zajmująca się zasadami projektowania wyrobów i procesów, jak również podstawami sterowania, eksploatacji, organizacji i zarządzania procesami wytwarzania. W planowaniu efektów uczenia się nacisk położono na zagadnienia, właściwe dla inżyniera mechanika pełniącego funkcję organizatora procesów produkcyjnych. Przedmioty są tak dobrane, aby uzyskiwane wykształcenie techniczne było związane z umiejętnościami praktycznymi i wiedzą ogólną, pozwalającą na pracę na różnych stanowiskach. Wśród przedmiotów nauczania znajdują się zatem takie jak: procesy produkcyjne i ich modelowanie, logistyka produkcji i transportu, inżynieria zarządzania procesami logistycznymi, zarządzanie jakością i bezpieczeństwem, inżynieria eksploatacji maszyn, inżynieria bezpieczeństwa i ergonomia.

Po wnikliwej analizie lokalnego rynku pracy, w skład którego wchodzi: powiat wałecki, drawski, czarnkowsko-trzcianecki i pilski wykazała spore zapotrzebowanie na inżynierów *Zarządzania i Inżynierii Produkcji*. Uzyskane na tym kierunku efekty uczenia się pozwalają absolwentowi na łatwe poruszanie się w zakresie produkcji na stanowiskach inżynierskich (technolog, konstruktor, kontroler, itp.), jak również kierowniczych (kierownik produkcji, kontroli jakości, logistyki, itp). Ponadto organizowane na kierunku ZiIP praktyki zawodowe w okolicznych zakładach przemysłowych, pozwalają zdobyć studentowi doświadczenie niezbędne do wykonywania pracy

w zawodzie. Niejednokrotnie po ukończonych praktykach studenci zostają zatrudnieni w zakładach, w których odbywali praktyki, jeszcze podczas trwania studiów.

2. Opis efektów uczenia się kierunku

2.1. Odniesienie ogólnych kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Kategoria	Ogólne efekty kierunkowe	Uniwersalne charakterystyki 6 poziomu PRK
Absolwent	kierunku:	
zna i rozumie	KO6W 1. elementarne fakty i pojęcia oraz zależności między wybranymi zjawiskami w zakresie praktycznych zastosowań inżynierii produkcji w ujęciu zarówno systemowym jak i indywidualnym dla rozwiązywania typowych problemów, dla zagadnień ekonomicznych, zarządczych i finansowych; 2. różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w aspekcie praktycznego wykorzystania narzędzi inżynierii produkcji w szeroko rozumianym zarządzaniu;	P6U_W 1. elementarne fakty i pojęcia oraz zależności między wybranymi zjawiskami przyrodniczymi, społecznymi i w sferze wytworów ludzkiej myśli; 2. różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności
potrafi:	KO6U 1. innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy związane z praktycznym zastosowaniem zarządzania i inżynierii produkcji, w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, wykorzystując przy tym narzędzia inżynierskie; 2. samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, rozumiejąc potrzebę ciągłego uaktualniania i pogłębiania swojej wiedzy w zakresie praktycznych zastosowań narzędzi inżynierskich w zarządzaniu produkcją;	P6U_U 1. innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; 2. samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie; 3. komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko

Kategoria	Ogólne efekty kierunkowe	Uniwersalne charakterystyki 6 poziomu PRK
	3. komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii charakterystycznej dla pola zainteresowania kierunku kształcenia, w tym wykorzystując narzędzia inżynierskie, a także uzasadniać rzeczowo swoje stanowisko;	
jest gotów do:	KO6K 1. utrzymywania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy, uwzględniając w tym specyfikę zadań związanych z praktycznymi zastosowaniami zarządzania i inżynierii produkcji, a także respektowania zobowiązań wynikających z przynależności do różnych wspólnot; 2. samodzielnego działania i współdziałania pod bezpośrednim nadzorem w zorganizowanych warunkach charakterystycznych dla typowych stanowisk pracy oraz podejmowania decyzji w ramach swych uprawnień i kompetencji; 3. dokonywania krytycznej oceny działań własnych, działań podległych zespołów oraz funkcjonowania organizacji, na rzecz których wykonuje swoje działania zawodowe, formułowania konstruktywnych wniosków dla doskonalenia organizacji procesów zgodnie ze swoimi kompetencjami zawodowymi, a także przyjmowania odpowiedzialności za bezpośrednie skutki swoich działań zawodowych.	P6U_K 1. respektowania zobowiązań wynikających z przynależności do różnych wspólnot; 2. działania i współdziałania pod bezpośrednim nadzorem w zorganizowanych warunkach; 3. oceniania swoich działań i przyjmowania odpowiedzialności za bezpośrednie ich skutki

W macierzy ogólnych kierunkowych efektów uczenia się stosowano następujące oznaczenia - kody:

- KO – ogólny efekt kierunkowy,
- P...U_ – uniwersalne charakterystyki PRK dla poziomu 6,
- W – wiedza,
- U – umiejętności,
- K – kompetencje społeczne;

2.2. Macierz kierunkowych efektów uczenia się

ABSOLWENT KIERUNKU...

Kody efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6PRK profilu praktycznego	Kody charakterystyki drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziom 6
Wiedza			
Z1_W01	Ma wiedzę w zakresie matematyki, obejmującą: liczby zespolone, wielomiany, macierze, geometrię analityczną, probabilistykę, elementy rachunku różniczkowego i całkowego oraz badania operacyjne, niezbędną do matematycznego opisu typowych, prostych zjawisk fizycznych i zagadnień technicznych, formułowania modeli matematycznych i ich stosowania oraz optymalizacji jedno i wielokryterialnej procesów i systemów technicznych oraz logistycznych	P6S_WG	P6Z_WT
Z1_W02	Ma wiedzę w zakresie fizyki, obejmującą podstawowe zagadnienia w zakresie: materii i jej składników, dynamiki ciała sztywnego, termodynamiki, optyki, elektryczności i magnetyzmu, niezbędną do opisu i analizy podstawowych zjawisk fizycznych oraz pomiaru podstawowych wielkości fizycznych	P6S_WG	P6Z_WT
Z1_W03	Ma wiedzę w zakresie nauki o materiałach obejmującą, materiały techniczne, ich właściwości, metody badania i zasady doboru, niezbędną do formułowania i rozwiązywania typowych, prostych zadań związanych z planowaniem i sterowaniem procesami produkcyjnymi lub w logistyce.	P6S_WG	P6Z_WT
Z1_W04	Ma elementarną wiedzę dotyczącą systemowego powiązania nauk technicznych i społecznych w zakresie planowania i organizacji procesów produkcyjnych lub w logistyce	P6S_WG	P6Z_WO
Z1_W05	Ma szczegółową wiedzę w zakresie zarządzania procesami produkcyjnymi i ich wpływu na koszty i jakość wyrobu lub usługi	P6S_WG	P6Z_WO
Z1_W06	Ma podstawową wiedzę w zakresie działania ze środkiem technicznym, cyklu życia urządzeń, trwałości i niezawodności obiektów i systemów technicznych oraz prowadzenia badań eksploatacyjnych	P6S_WG	P6Z_WZ
Z1_W07	Ma podstawową wiedzę w zakresie kreatywności i technik twórczego myślenia; zna podstawowe pojęcia ergonomicznej i prawnej ochrony pracy oraz podstawowe cechy materialnego środowiska pracy i zasady ergonomicznego projektowania stanowiska pracy	P6S_WG	P6Z_WT
Z1_W08	Ma podstawową wiedzę w zakresie standardów, norm technicznych oraz normatywów dotyczących budowy, wytwarzania i eksploatacji urządzeń i systemów technicznych i ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami przemysłowymi	P6S_WG	P6Z_WT

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
 Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODUKCJI
 obowiązuje od października 2019

Kody efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6PRK profilu praktycznego	Kody charakterystyki drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziom 6
Z1_W09	Ma podstawową wiedzę o technologiach informacyjnych, bazach danych, algorytmach i strukturach danych oraz sztucznej inteligencji	P6S_WG	P6Z_WT
Z1_W10	Ma podstawową wiedzę w zakresie metod, technik i narzędzi stosowanych przy projektowaniu konstrukcji inżynierskich, wytwarzaniu oraz przy kontroli jakości	P6S_WG	P6Z_WO
Z1_W11	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej i wykorzystania regulacji prawnych w działalności przedsiębiorstwa; zna zasady funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej, modele konkurencji i polityki społeczno-gospodarczej państwa, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w przedsiębiorstwie oraz ma podstawową wiedzę dotyczącą ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami przemysłowymi i gospodarowania zasobami naturalnymi	P6S_WG	P6Z_WO
Z1_W12	Ma podstawową wiedzę dotyczącą czynników determinujących sprawność i skuteczność działalności przedsiębiorstwa, tworzenia planów uzyskania przewagi konkurencyjnej przez przedsiębiorstwa na rynku oraz zna zasady kształtowania jakości wyrobów i procesów	P6S_WG	P6Z_WO
Z1_W13	Ma podstawową wiedzę w zakresie zasad ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	P6S_WK	P6Z_WZ
Z1_W14	Ma podstawową wiedzę w zakresie urządzeń cieplnych i chłodniczych, gospodarki energetycznej w przedsiębiorstwie oraz kierunków rozwoju i możliwości efektywnego jej wykorzystywania	P6S_WG	P6Z_WZ
Z1_W15	Ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów technicznych	P6S_WG	P6Z_WZ
Umiejętności			
Z1_U01	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	P6S_UW	P6Z_UI
Z1_U02	Potrafi opracować dokumentację dotyczącą realizacji zadania inżynierskiego i przygotować tekst, w języku polskim i obcym, zawierający omówienie wyników realizacji tego zadania	P6S_UW	P6Z_UO
Z1_U03	Posługuje się językiem angielskim i/lub niemieckim (na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) w stopniu wystarczającym do porozumiewania się nie wywołując merytorycznych nieporozumień, a także czytania ze zrozumieniem instrukcji obsługi maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi informatycznych oraz podobnych dokumentów, w szczególności z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji.	JU01-P6S_UK	P6Z_UN

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
 Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODUKCJI
 obowiązuje od października 2019

Kody efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6PRK profilu praktycznego	Kody charakterystyki drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziom 6
Z1_U04	Ma umiejętność samokształcenia się, m.in. w celu podnoszenia kompetencji zawodowych	P6S_UU	P6Z_UI
Z1_U05	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej, w szczególności do planowania i sterowania produkcją, lub organizacją procesów logistycznych zwłaszcza z wykorzystaniem inżynierskich programów komputerowych	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U06	Potrafi budować, rozwiązywać i weryfikować proste modele decyzyjne (na podstawie opisu procesu) właściwe do rozwiązywania typowych problemów optymalizacyjnych, z użyciem oprogramowania komputerowego	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U07	Potrafi korzystać z systemów pomiarowych, urządzeń i aparatury pomiarowej, metrologii warsztatowej oraz potrafi przeprowadzić analizę błędów i opracować wyniki pomiarów w zakresie niezbędnym do ich weryfikacji	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U08	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym (dotyczących konstrukcji, technologii lub organizacji metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U09	Potrafi korzystać z baz danych, komputerowych systemów wspomagających zarządzanie, dobrać środki sprzętowe i programowe do zarządzania informatycznego przedsiębiorstwa, konstruować algorytmy z wykorzystaniem podstawowych technik algorytmicznych	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U10	Potrafi (przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich) dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w szczególności: kreatywnie myśleć o potrzebach nabywców, wykorzystać mechanizmy rynkowe do programowania produkcji, korzystać z regulacji prawnych w działalności przedsiębiorstwa i gospodarować zasobami naturalnymi	P6S_UW	P6Z_UI
Z1_U11	Ma przygotowanie do pracy w środowisku przemysłowym lub usług transportowych, potrafi zastosować wiedzę z zakresu ergonomii w systemach produkcyjnych, operować modelami wymiarowymi człowieka, ocenić ryzyko zawodowe oraz stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w zakładach przemysłowych	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U12	Potrafi dokonywać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich; rozumie zasady funkcjonowania rachunkowości, ewidencji operacji gospodarczych i analizy sprawozdawczości finansowej; potrafi zastosować rachunek ekonomiczny, planować potrzeby finansowe, prowadzić rachunek zysków i strat	P6S_UO	P6Z_UO

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
 Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODUKCJI
 obowiązuje od października 2019

Kody efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6PRK profilu praktycznego	Kody charakterystyki drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziom 6
	przedsięwziąć, stosować zasady kalkulacji kosztów, tworzyć biznesplan oraz plany uzyskania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa		
Z1_U13	Potrafi dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania urządzeń i zaprojektowanych procesów oraz – w przypadku wykrycia błędów – przeprowadzić ich diagnozę, wykorzystując modele logiczne i analizę statystyczną	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U14	Potrafi dokonać identyfikacji i specyfikacji prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, dotyczących potrzeb rynkowych, założeń techniczno-eksploatacyjnych, jakości wyrobów i procesów, technologii wytwarzania, organizacji produkcji lub transportu, eksploatacji oraz dokonać ich krytycznej analizy	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U15	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod, procedur i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, typowego dla inżynierii produkcji lub organizacji procesów, z użyciem metod algorytmicznych, heurystyki oraz technik twórczego myślenia	P6S_UW	P6Z_UI
Z1_U16	Potrafi (zgodnie z zadaną specyfikacją) projektować, planować oraz organizować procesy produkcyjne w przedsiębiorstwie oraz dokonać ich przeprofilowania asortymentowego i jakościowego	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U17	Potrafi rozwiązywać proste zadania inżynierskie z wykorzystaniem zagadnień statystyki matematycznej, identyfikować rozkład populacji generalnej na podstawie próby oraz estymować jego parametry	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U18	Potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań obejmujących projektowanie procesów wytwarzania lub w systemach transportowych, dostrzegać aspekty związane z termodynamiką i mechaniką płynów	P6S_UW	P6Z_UI
Z1_U19	Potrafi, przy planowaniu i kontroli procesów przemysłowych, uwzględniać aspekty związane z gospodarką energetyczną i ciepłą w przedsiębiorstwie	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U20	Ma praktykę związaną z utrzymaniem urządzeń i systemów technicznych typowych dla inżynierii produkcji	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U21	Ma umiejętność stosowania norm i praktykę w korzystaniu z normatywów dotyczących inżynierii produkcji lub organizacją procesów logistycznych.	P6S_UO	P6Z_UO
Z1_U22	Ma praktykę dotyczącą wykorzystania właściwych dla inżynierii produkcji lub organizacji procesów logistycznych, materiałów i narzędzi do rozwiązywania praktycznych zadań, zdobyte w przedsiębiorstwie	P6S_UW	P6Z_UN
Z1_U23	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	P6S_UU	P6Z_UU

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
 Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODUKCJI
 obowiązuje od października 2019

Kody efektów kierunkowych	Treść efektów kierunkowych	Kody charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6PRK profilu praktycznego	Kody charakterystyki drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziom 6
Kompetencje społeczne			
Z1_K01	Potrafi organizować proces uczenia się z zakresu wykonywanego zawodu w odniesieniu do siebie i innych osób	P6S_KO	P6Z_KO
Z1_K02	Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, rozumie systemowe i synergiczne powiązania w technice i środowisku	P6S_KR	P6Z_KP
Z1_K03	Potrafi pracować w grupie; kierować małym zespołem i przyjmować odpowiedzialność za efekty jego pracy	P6S_KR	P6Z_KW
Z1_K04	Potrafi działać w sposób przedsiębiorczy, znając i stosując zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	P6S_KO	P6Z_KO
Z1_K05	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji podjętego zadania praktycznego, zarówno przy działaniach własnych jak i zespołowych, określonych przez siebie lub innych	P6S_KK	P6Z_KP
Z1_K06	Ma świadomość ważności zachowania w sposób profesjonalny, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz umiejętność rozwiązywania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	P6S_KR	P6Z_KW
Z1_K07	Ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej, a zwłaszcza rozumie potrzebę formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących techniki, m.in. poprzez środki masowego przekazu; podejmuje starania, aby przekazać takie informacje i opinie w sposób powszechnie zrozumiały	P6S_KO	P6Z_KO

W macierzy kierunkowych efektów uczenia się stosowano następujące oznaczenia - kody:

1) dla efektu kierunkowego

K (pierwsza litera kodu) - kierunkowe efekty uczenia się

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (druga litera kodu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu uczenia się

2) dla oznaczeń charakterystyki poziomów PRK uzyskiwanych w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (drugiego stopnia)

P - poziom PRK (6-7)

Z - charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego

W -wiedza:

T- teorie i zasady

Z – zjawiska i procesy

- O – organizacja pracy
- N – narzędzia i materiały
- U – umiejętność
 - I - informacje
 - O - organizacja pracy
 - N – narzędzia i materiały
 - U - uczenie się i rozwój zawodowy
- K – Kompetencje społeczne
 - P – przestrzeganie reguł
 - W – współpraca
 - O – odpowiedzialność

3) dla oznaczeń charakterystyki drugiego stopnia poziomów PRK uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego – część główna:

P - poziom PRK (6-7)

S - charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W -wiedza:

G- głębia i zakres

K- kontekst

U – umiejętność

W – wykorzystanie wiedzy

K – komunikowanie się

O - organizacja pracy

U – uczenie się

K – Kompetencje społeczne

K – krytyczna ocena

O – odpowiedzialność

R – rola zawodowa

2.3. Macierz efektów uczenia się dla studiów inżynierskich

W wyniku kształcenia kończącego się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera ABSOLWENT...

KODY EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	TREŚĆ EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	KODY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ, PROWADZĄCYCH DO UZYSKANIA KOMPETENCJI INŻYNIERSKICH
Z1_W03	Ma wiedzę w zakresie nauki o materiałach obejmującą, materiały techniczne, ich właściwości, metody badania i zasady doboru, niezbędną do formułowania i rozwiązywania typowych, prostych zadań związanych z planowaniem i sterowaniem procesami produkcyjnymi lub w logistyce.	P6S_WG_Inz_01
Z1_W04	Ma elementarną wiedzę dotyczącą systemowego powiązania nauk technicznych i społecznych w zakresie planowania i organizacji procesów produkcyjnych lub w logistyce	P6S_WG_Inz_02
Z1_W05	Ma szczegółową wiedzę w zakresie zarządzania procesami produkcyjnymi i ich wpływu na koszty i jakość wyrobu lub usługi	P6S_WG_Inz_02
Z1_W06	Ma podstawową wiedzę w zakresie działania ze środkiem technicznym, cyklu życia urządzeń, trwałości i niezawodności obiektów i systemów technicznych oraz prowadzenia badań eksploatacyjnych	P6S_WG_Inz_01
Z1_W07	Ma podstawową wiedzę w zakresie kreatywności i technik twórczego myślenia; zna podstawowe pojęcia ergonomicznej i prawnej ochrony pracy oraz podstawowe cechy materialnego środowiska pracy i zasady ergonomicznego projektowania stanowiska pracy	P6S_WG_Inz_01
Z1_W08	Ma podstawową wiedzę w zakresie standardów, norm technicznych oraz normatywów dotyczących budowy, wytwarzania i eksploatacji urządzeń i systemów technicznych i ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami przemysłowymi	P6S_WG_Inz_01
Z1_W09	Ma podstawową wiedzę o technologiach informacyjnych, bazach danych, algorytmach i strukturach danych oraz sztucznej inteligencji	P6S_WG_Inz_01
Z1_W10	Ma podstawową wiedzę w zakresie metod, technik i narzędzi stosowanych przy projektowaniu konstrukcji inżynierskich, wytwarzaniu oraz przy kontroli jakości	P6S_WG_Inz_01
Z1_W11	Ma podstawową wiedzę niezbędną do rozumienia pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej i wykorzystania regulacji prawnych w działalności przedsiębiorstwa; zna zasady funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej, modele konkurencji i polityki społeczno-gospodarczej państwa, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w przedsiębiorstwie oraz ma podstawową wiedzę dotyczącą ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami przemysłowymi i gospodarowania zasobami naturalnymi	P6S_WG_Inz_02
Z1_W13	Ma podstawową wiedzę w zakresie zasad ochrony własności intelektualnej oraz prawa patentowego	P6S_WG_Inz_02
Z1_W14	Ma podstawową wiedzę w zakresie urządzeń cieplnych i chłodniczych, gospodarki energetycznej w przedsiębiorstwie oraz kierunków rozwoju i możliwości efektywnego jej wykorzystywania	P6S_WG_Inz_01
Z1_W15	Ma podstawową wiedzę w zakresie utrzymania obiektów i systemów technicznych	P6S_WG_Inz_01
Z1_U01	Potrąfi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	P6S_UW_Inz_01
Z1_U02	Potrąfi opracować dokumentację dotyczącą realizacji zadania inżynierskiego i przygotować tekst, w języku polskim i obcym, zawierający omówienie wyników realizacji tego zadania	P6S_UW_Inz_01
Z1_U03	Posługuje się językiem angielskim i/lub niemieckim (na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) w stopniu wystarczającym do porozumiewania się nie wywołując merytorycznych	P6S_UW_Inz_01

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
 Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODUKCJI
 obowiązuje od października 2019

KODY EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	TREŚĆ EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	KODY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ, PROWADZĄCYCH DO UZYSKANIA KOMPETENCJI INŻYNIERSKICH
	nieporozumień, a także czytania ze zrozumieniem instrukcji obsługi maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi informatycznych oraz podobnych dokumentów, w szczególności z zakresu zarządzania i inżynierii produkcji	
Z1_U04	Ma umiejętność samokształcenia się, m.in. w celu podnoszenia kompetencji zawodowych	P6S_UW_Inz_06
Z1_U05	Potrafi posługiwać się technikami informacyjno-komunikacyjnymi właściwymi do realizacji zadań typowych dla działalności inżynierskiej, w szczególności do planowania i sterowania produkcją, lub organizacją procesów logistycznych zwłaszcza z wykorzystaniem inżynierskich programów komputerowych	P6S_UW_Inz_04
Z1_U06	Potrafi budować, rozwiązywać i weryfikować proste modele decyzyjne (na podstawie opisu procesu) właściwe do rozwiązywania typowych problemów optymalizacyjnych, z użyciem oprogramowania komputerowego	P6S_UW_Inz_04
Z1_U07	Potrafi korzystać z systemów pomiarowych, urządzeń i aparatury pomiarowej, metrologii warsztatowej oraz potrafi przeprowadzić analizę błędów i opracować wyniki pomiarów w zakresie niezbędnym do ich weryfikacji	P6S_UW_Inz_01
Z1_U08	Potrafi wykorzystać do formułowania i rozwiązywania prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym (dotyczących konstrukcji, technologii lub organizacji) metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne	P6S_UW_Inz_02
Z1_U09	Potrafi korzystać z baz danych, komputerowych systemów wspomagających zarządzanie, dobrać środki sprzętowe i programowe do zarządzania informatycznego przedsiębiorstwa, konstruować algorytmy z wykorzystaniem podstawowych technik algorytmicznych	P6S_UW_Inz_03
Z1_U10	Potrafi (przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich) dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w szczególności: kreatywnie myśleć o potrzebach nabywców, wykorzystać mechanizmy rynkowe do programowania produkcji, korzystać z regulacji prawnych w działalności przedsiębiorstwa i gospodarować zasobami naturalnymi	P6S_UW_Inz_02
Z1_U11	Ma przygotowanie do pracy w środowisku przemysłowym, potrafi zastosować wiedzę z zakresu ergonomii w systemach produkcyjnych, operować modelami wymiarowymi człowieka, ocenić ryzyko zawodowe oraz stosuje zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w zakładach przemysłowych	P6S_UW_Inz_06
Z1_U12	Potrafi dokonywać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich; rozumie zasady funkcjonowania rachunkowości, ewidencji operacji gospodarczych i analizy sprawozdawczości finansowej; potrafi zastosować rachunek ekonomiczny, planować potrzeby finansowe, prowadzić rachunek zysków i strat przedsięwzięć, stosować zasady kalkulacji kosztów, tworzyć biznesplan oraz plany uzyskania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa	P6S_UW_Inz_02
Z1_U13	Potrafi dokonywać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania urządzeń i zaprojektowanych procesów oraz – w przypadku wykrycia błędów – przeprowadzić ich diagnozę, wykorzystując modele logiczne i analizę statystyczną	P6S_UW_Inz_03
Z1_U14	Potrafi dokonać identyfikacji i specyfikacji prostych zadań inżynierskich o charakterze praktycznym, dotyczących potrzeb rynkowych, założeń techniczno-eksploatacyjnych, jakości wyrobów i procesów, technologii wytwarzania, organizacji produkcji, eksploatacji oraz dokonać ich krytycznej analizy	P6S_UW_Inz_05
Z1_U15	Potrafi ocenić przydatność rutynowych metod, procedur i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym, typowego dla inżynierii produkcji lub organizacji procesów, z użyciem metod algorytmicznych, heurystyki oraz technik twórczego	P6S_UW_Inz_02

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W WAŁCZU
 Studia pierwszego stopnia, profilu praktycznym
ZARZĄDZANIE I INŻYNIERIA PORODUKCJI
 obowiązuje od października 2019

KODY EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	TREŚĆ EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	KODY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ, PROWADZĄCYCH DO UZYSKANIA KOMPETENCJI INŻYNIERSKICH
	myślenia	
Z1_U16	Potrafi (zgodnie z zadaną specyfikacją) projektować, planować oraz organizować procesy produkcyjne w przedsiębiorstwie oraz dokonać ich przeprofilowania asortymentowego i jakościowego	P6S_UW_Inz_04
Z1_U17	Potrafi rozwiązywać proste zadania inżynierskie z wykorzystaniem zagadnień statystyki matematycznej, identyfikować rozkład populacji generalnej na podstawie próby oraz estymować jego parametry	P6S_UW_Inz_05
Z1_U18	Potrafi, przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań obejmujących projektowanie procesów wytwarzania, dostrzegać aspekty związane z termodynamiką i mechaniką płynów	P6S_UW_Inz_05
Z1_U19	Potrafi, przy planowaniu i kontroli procesów przemysłowych, uwzględniać aspekty związane z gospodarką energetyczną i cieplną w przedsiębiorstwie	P6S_UW_Inz_01
Z1_U20	Ma praktykę związaną z utrzymaniem urządzeń i systemów technicznych typowych dla inżynierii produkcji	P6S_UW_Inz_06
Z1_U21	Ma umiejętność stosowania norm i praktykę w korzystaniu z normatywów dotyczących inżynierii produkcji lub organizacją procesów logistycznych.	P6S_UW_Inz_05
Z1_U22	Ma praktykę dotyczącą wykorzystania właściwych dla inżynierii produkcji lub organizacji procesów logistycznych, materiałów i narzędzi do rozwiązywania praktycznych zadań, zdobyte w przedsiębiorstwie	P6S_UW_Inz_06
Z1_U23	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	P6S_UU_Inz_06

Dla oznaczeń charakterystyki poziomów PRK uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (drugiego stopnia) z rozwinięciem dla efektów uczenia się, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – poziom 6, profilu praktycznego należy stosować:

P - poziom PRK (6-7)

S - charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W -wiedza:

G- głębia i zakres

K- kontekst

U – umiejętność

W – wykorzystanie wiedzy

K – komunikowanie się

O – organizacja pracy

U – uczenie się

K – Kompetencje społeczne

K – krytyczna ocena

O – odpowiedzialność

R – rola zawodowa

Cecha efektów inżynierskich:

Inz - dla efektów uczenia się, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich

Profile:

P – profilu praktycznego

A – profilu ogólnoakademickiego

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu w kolejności umieszczenia w tabelach w rozporządzeniu MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-8;

3. Doskonalenie efektów uczenia się

Zmiany w niniejszej postaci efektów uczenia się w stosunku do efektów uczenia się określonych przez Senat Uczelni według stanu obowiązującego w dniu 10 października 2014 r. nie przekraczają łącznie 30% ogólnej liczby efektów uczenia się. Zmiana polega na przypisaniu istniejących efektów uczenia się do nowego brzmienia KRK oraz do ponownego przeliczenia udziału dziedzin uczenia się, bez zmiany treści efektów uczenia się aktualnych na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu uprawnienia do prowadzenia studiów na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*.

III. Organizacja studiów

Wstęp

Nazwa kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* jest adekwatna do treści programu studiów, a w szczególności do zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. Kierunek został przyporządkowany do dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych. Jako wiodącą dyscyplinę nauki wskazuje się inżynierię mechaniczną. Natomiast jako dziedzinę uzupełniającą wskazuje się dziedzinę nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Program studiów dla kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* spełnia merytoryczne, formalne, jak i organizacyjne wymogi stawiane kształceniu, a w szczególności takie jak: standardy, wzorce, przepisy szczegółowe, uwarunkowania prawne, zawodowe, regionalne, społeczne, itp. – przez co możliwe jest osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie przez nich kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla kierunku o profilu praktycznym.

Efekty uczenia się zawarte są w załączniku nr 1: macierzy osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty i formy zajęć.

Plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zawarte są odpowiednio w załącznikach nr 2 i 3, natomiast sylabusy stanowią załącznik nr 4 do niniejszego programu.

Na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* dokonuje się oceny jakości kształcenia i weryfikacji efektów. Efekty uczenia się są osiągnięte poprzez realizację treści kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji w ramach poszczególnych przedmiotów i praktyk zawodowych.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych komponentów został określony w sylabusie każdego przedmiotu.

1. Studia stacjonarne

1.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia

Program zawiera opis sposobu osiągania zakładanych efektów uczenia się dla kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* określonych przez Senat PWSZ w Wałczu, w formie stacjonarnej. Zamieszczona w planie studiów sekwencja przedmiotów powinna umożliwić pełną realizację efektów uczenia się poprzez:

- 1) skupienie przedmiotów podstawowych i ogólnouczeniowych na początkowych semestrach studiów, co pozwala na lepszą asymilację studentów do środowiska akademickiego i wyrównanie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie nauk podstawowych;
- 2) umieszczenie przedmiotów kierunkowych w kilku semestrach, przez co nie następuje ich nadmierna kumulacja i zachowane są ciągi logiczne rozwijania treści uczenia;
- 3) rozpoczęcie uczenia w zakresie grupy przedmiotów do wyboru na semestrze 6, kiedy studenci mają podstawy oraz wstępnie sprecyzowane plany zawodowe;
- 4) podział praktyki na etapy od zapoznania się z działalnością przedsiębiorstwa oraz jej strukturą, po przez stanowiska zarządzające produkcją, do praktyk specjalnościowych wdrażających do pracy na konkretnych stanowiskach, a także rozłożenie w czasie, w tym wczesne rozpoczęcie praktyki w semestrze 2;
- 5) poprowadzenie seminarium dyplomowego, proseminarium na semestrze 5, co pozwala na lepsze formalne i metodologiczne przygotowanie studentów do prawidłowego przygotowania i opracowania pracy dyplomowej oraz pozwala wcześniej sprecyzować potrzeby studenta w zakresie doboru źródeł i gromadzenia bibliografii, planowania i realizacji badań, wyboru partnera biznesowego (w ramach praktyk, projektu badawczego, itp.).

Dobór treści programowych na kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem kierunku oraz potrzeby rynku pracy. Stosowane metody uczenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Dobór form zajęć dydaktycznych na kierunku, ich organizacja, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Szczegółowe opracowanie efektów uczenia się, treści, organizacji uczenia w ramach przedmiotów oraz organizacja weryfikacji i ewaluacji przedmiotów zawarte jest w sylabusach stanowiących załącznik 3.

Liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form aktywizacji studentów powinny umożliwiać studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zatem przewidywana liczebność grup na poszczególnych zajęciach powinna być następująca:

1. grupy wykładowe – ograniczone pomieszczeniem;
2. grupy konwersatoryjne – do 40 osób;
3. grupy ćwiczeniowe – do 30 osób;
4. grupy ćwiczeniowe z języków obcych – do 20 osób;

5. grupy laboratoryjne – do 20 osób (z ograniczeniem miejsca dla różnych typów laboratoriów);
6. grupy warsztatowe – do 4 osób na stanowisko;
7. grupy seminaryjne – do 15 osób na promotora.

Zajęcia prowadzone są w warunkach umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się. Preferowane są formy zajęć praktycznych, aby umożliwić studentom nabywanie umiejętności i kompetencji. Analiza minimalnych wymagań bazy i narzędzi dydaktycznych rozwinięta jest w punkcie 8. Zajęcia przedmiotów powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji, a zwłaszcza zajęcia praktyczne prowadzone powinny być przez osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym.

W załączniku 1. do programu studiów – *macierz osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty (zajęcia, grupy zajęć)* – zamieszczono zestawienie przyporządkowania poszczególnych efektów kierunkowych do poszczególnych przedmiotów i form realizacji.

W planie studiów (załącznik 2. do programu studiów), zawarto plan końcowych zaliczeń przedmiotów oraz egzaminów przedmiotowych. W sylabusach do przedmiotów (załącznik 3. do programu studiów) zamieszczono: rozwinięcie przyporządkowanych efektów kierunkowych na przedmiotowe efekty uczenia się, opis sposobów osiągnięcia efektów, szczegółowe opisy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotów oraz zasady, metody i formy ewaluacji.

1.1.1. Kluczowe treści kształcenia

Program studiów zbudowany jest w oparciu o przedmioty uczenia tworzące strukturę umożliwiającą realizację zakładanych efektów uczenia się. Dane szczegółowe dotyczące przypisanych przedmiotom zakładanych efektów uczenia się znajdują się w załączniku 1. do programów studiów: *Macierz osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty (zajęcia, grupy zajęć)*.

Szczegółowe dane na temat punktów ECTS znajdują się w planach studiów stacjonarnych stanowiących załącznik nr 2 do programów. Dane te oraz informacja dotycząca sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się oraz efektów przedmiotowych w ramach przedmiotów podane są szczegółowo w zestawie opisów przedmiotów (sylabusów), stanowiących załącznik nr 4 do niniejszego programu studiów.

Zamieszczona w planie studiów sekwencja przedmiotów ujętych w planie studiów sprzyja realizacji efektów uczenia się dzięki:

- 1) skupieniu przedmiotów podstawowych i ogólnouczelnianych na początkowych semestrach studiów, co pozwala na lepszą asymilację studentów do środowiska akademickiego i wyrównanie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie nauk podstawowych;
- 2) umieszczeniu przedmiotów kierunkowych w kilku semestrach, przez co nie następuje ich nadmierna kumulacja i zachowane są ciągi logiczne rozwijania treści uczenia;
- 3) rozpoczęciu uczenia specjalnościowego w semestrze 5, kiedy studenci mają podstawy oraz wstępnie sprecyzowane plany zawodowe;
- 4) podziałowi praktyki na etapy i rozpoczęcie praktyki już w semestrze 2, co pozwala zwłaszcza studentom pracującym na stanowiskach niezgodnych z kierunkiem, na odbycie praktyki u innych pracodawców;

- 5) umieszczeniu przedmiotów do wyboru w semestrach: 3, 4, 5 i 6, co daje możliwość wyboru kierunku poszerzenia wiedzy, umiejętności i nabycia kompetencji zgodnie z potrzebami studentów wraz ze wzrostem ich zrozumienia swoich potrzeb i możliwości;
- 6) rozpoczęciu seminarium dyplomowego w semestrze 5, co daje więcej czasu na wypracowanie koncepcji oraz pozwala wcześniej sprecyzować potrzeby studenta w zakresie badań lub wyboru miejsca praktyki.

Zajęcia prowadzone są w warunkach właściwych do charakteru danych zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się. Preferowany jest charakter projektowy zajęć praktycznych, aby umożliwić bezpośrednie wykonywanie odpowiednich czynności praktycznych przez studentów.

Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów są prowadzone w laboratoriach komputerowych w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów oraz w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, w tym w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z wykorzystywaniem narzędzi informatycznych w działalności biznesowej oraz funkcjonowaniu jednostek administracji publicznej.

Przedmiotów w całości lub części z wykorzystaniem metod i technik uczenia na odległość nie prowadzi się w sposób zorganizowany. Zaleca się wspieranie studentów z indywidualną organizacją studiów przy pomocy metod i technik uczenia na odległość.

1.1.2. Metody i formy kształcenia

Dobór treści programowych na kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami uczenia się oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem kierunku oraz potrzeby rynku pracy. Stosowane metody uczenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Dobór form zajęć dydaktycznych na kierunku, ich organizacja, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Szczegółowe opracowanie zawarte jest w sylabusach stanowiących załącznik 4.

Liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form aktywizacji studentów umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Przewidywana liczebność grup na poszczególnych zajęciach jest następująca:

- 1) grupy wykładowe – ograniczone pomieszczeniem;
- 2) grupy konwersatoryjne – do 40 osób;
- 3) grupy ćwiczeniowe – do 20 osób;
- 4) grupy ćwiczeniowe z języków obcych – do 20 osób;
- 5) grupy laboratoryjne – do 20 osób;
- 6) grupy warsztatowe – do 4 osób na stanowisko;
- 7) grupy seminaryjne – do 15 osób na promotora.

W sylabusach przedmiotów (załącznik 4 do programu studiów) zamieszczono rozwinięcie przyporządkowanych efektów kierunkowych na przedmiotowe efekty uczenia się oraz opis sposobów osiągnięcia efektów. Tamże, zamieszczono szczegółowe opisy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotów oraz zasady, metody i formy ewaluacji.

1.1.3. Plan studiów

Plan studiów zawiera rozmieszczenie poszczególnych przedmiotów w czasie całego cyklu kształcenia, wraz ze szczegółowym rozliczeniem przypisanych do tych przedmiotów punktów ECTS, a także z planem zaliczeń semestralnych i egzaminów dla poszczególnych przedmiotów, jeśli podlegają osobnemu zaliczeniu. Przedmioty w planie studiów pogrupowane są w bloki:

1. blok przedmiotów ogólnouczelnianych i podstawowych,
2. blok przedmiotów kształcenia kierunkowego,
3. blok przedmiotów do wyboru,
4. blok przedmiotów kształcenia w specjalności: Logistyka Przemysłowa,
5. blok przedmiotów kształcenia w specjalności: Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi

Szczegółowe rozliczenie i plan studiów stanowi załącznik nr 2 do programu studiów.

1.2. Analiza formalna programu studiów a w tym planów studiów

Program studiów stacjonarnych spełnia wymagania stawiane programom studiów w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2018.1668) z późniejszymi zmianami oraz w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. (Dz.U.2018.1861) w sprawie studiów.

1.2.1. Wskaźniki dotyczące wymagań, co do zawartości programów studiów wymaganych właściwą ustawą o szkolnictwie wyższym i rozporządzeniami wykonawczymi.

Lp	Opis kryterium	Kierunek:	Grupy zajęć do wyboru w zakresie: <i>Logistyka Przemysłowa</i>	Grupy zajęć do wyboru w zakresie: <i>Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi</i>
1	Forma studiów	STUDIA STACJONARNE		
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (co najmniej 50%)		160	160
3	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (ponad 50%)		131	131
4	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co najmniej 30%)		18	18

Lp	Opis kryterium	Kierunek:	Grupy zajęć do wyboru w zakresie: <i>Logistyka Przemysłowa</i>	Grupy zajęć do wyboru w zakresie: <i>Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi</i>
5	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne; (nie mniej niż 5 pkt ECTS);		11	11
6	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 1008g - 6 miesięcy praktyk)		1008	1008
7	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 34 ECTS)		36	36
8	Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (nie może być większa niż 50%)		0	0
9	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60g)		60	60

1.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i dniach kształcenia

Poniżej pokazano analizę możliwości realizacji planu studiów w latach semestrach i dniach. Największe obciążenie przypada na semestry 2,3,4 i 5 z uwagi na planowane praktyki zawodowe, które od roku akademickiego 2019/2020 będą wynosić łącznie 1008 godzin. Niemniej jednak, przy założeniu 15-tygodniowego semestru i 5-dniowego tygodnia, liczba godzin zajęć nie przekracza 33 tygodniowo przy 7 godzinach dziennie w najbardziej obciążonym semestrze.

LICZBA GODZIN	I ROK		II ROK		III ROK		IV ROK
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.	VII sem.
liczba godzin zajęć w semestrze	335	463	443	383	398	398	348
Średnio na tydzień	22	31	30	26	27	27	23
Średnio dziennie	5	6	6	5	5	5	4

2. Studia niestacjonarne

2.1. Opis modułów kształcenia i struktura treści kształcenia

Opis analogiczny do punktów 1.1.

2.2. Analiza formalna programu studiów

Lp	Opis kryterium	Kierunek:	Grupy zajęć do wyboru w zakresie: <i>Logistyka Przemysłowa</i>	Grupy zajęć do wyboru w zakresie: <i>Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi</i>
1	Forma studiów	STUDIA NIESTACJONARNE		
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		147	147
3	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (ponad 50%)		131	131
4	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co najmniej 30%)		18	18
5	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne; (co najmniej 5 pkt ECTS);		11	11
6	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 1008g - 6 miesięcy praktyk)		1008	1008
7	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (co najmniej 34 ECTS)		36	36
8	Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (nie może być większa niż 50%)		0	0
9	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60g)		36	36

2.3. Analiza możliwości realizacji planu studiów w latach, semestrach, tygodniach i wyznaczonych dniach (zjazdach) kształcenia

Poniżej pokazano analizę możliwości realizacji planu studiów w latach semestrach i wyznaczonych dniach (zjazdach), bez praktyk. Przewiduje się, że zajęcia dla studiów niestacjonarnych prowadzone będą w ciągu, co najmniej 9 zjazdów na semestr. Plan zajęć przewiduje kształcenie w czasie piątku, soboty i niedzieli. W ciągu zjazdu przewiduje się maksymalnie 33 godziny zajęć. Największe obciążenie przypada na semestry 2, 3, 4 i 5. Obciążenie nie przekracza jednak możliwości Uczelni i pojemności zjazdów.

	I rok		II rok		III rok		IV rok
	I sem.	II sem.	III sem.	IV sem.	V sem.	VI sem.	VII sem.
Liczba godzin zajęć w semestrze (bez praktyk)	232	361	347	320	335	323	288
Średnia liczba godzin na zjazd dla zjazdów na semestr	15	24	23	22	24	22	19
Minimalna liczba zjazdów dla godzin na zjazd	3	5	5	5	5	5	4

3. Praktyki zawodowe

Praktyka zawodowa stanowi integralną część procesu uczenia się, zasady jej odbywania uregulowane zostały w Regulaminie Studiów PWSZ w Wałczu oraz w Regulaminie Praktyk Studenckich.

3.1. Założenia praktyki

Celami ogólnymi praktyki w ramach kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* są:

- 1) przygotowanie do praktycznego wykonywania zawodu zgodnie z kwalifikacjami właściwymi dla kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*, w tym specjalności, opisanych zestawem efektów uczenia się dla kierunku lub specjalności;
- 2) zdobywanie doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych, wdrażanie do kreatywności zawodowej, rozwijanie przedsiębiorczości;
- 3) poznawanie specyfiki środowiska zawodowego, w tym typowych problemów i sytuacji oraz sposobów rozwiązywania realnych problemów zawodowych i środowiskowych:
 - a) rozwijanie umiejętności efektywnego komunikowania się, prowadzenia negocjacji z osobami pracującymi w różnych działach danego przedsiębiorstwa lub instytucji,
 - b) rozwijanie umiejętności organizatorskich, umiejętności efektywnego wykorzystywania czasu powierzonego na wykonanie danego zadania,
 - c) rozwijanie umiejętności kierowania produkcją i zarządzania zespołem pracowników,
 - d) rozwijanie umiejętności poznawczych (analizy, syntezy, krytycznej oceny określonych sytuacji występujących podczas wykonywania obowiązków zawodowych).
- 4) kształtowanie wysokiej kultury zawodowej i organizacji pracy;
- 5) praktyczna weryfikacja oraz uzupełnienie wiedzy merytorycznej, rozwijanie i kształcenie umiejętności zawodowych oraz kompetencji społecznych i innych zdobytych w czasie studiów;
- 6) kształtowanie twórczej i poszukującej postawy oraz wzmocnienie motywacji do pracy zawodowej oraz doskonalenia kompetencji zawodowych i osobistych;
- 7) pozyskiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji potrzebnych do pracy dyplomowej w zakresie uzgodnionym z promotorem i zakładem pracy, w którym realizowana jest praktyka.

W ramach oferowanych specjalności realizowane są dodatkowo następujące cele praktyk zawodowych studentów:

- 1) w przypadku specjalności *Logistyka Przemysłowa*, celem praktyk w pierwszej kolejności jest kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, pogłębianie wiedzy oraz nabywanie kompetencji społecznych z zakresu rozwiązań stosowanych w zarządzaniu procesami logistycznymi w przedsiębiorstwie oraz tworzenia planów, ich wdrażania, realizacji i kontroli, a także efektywnego i wydajnego przepływu dóbr i usług oraz informacji pomiędzy miejscem wytworzenia a punktem wykorzystania, w celu spełnienia wymagań stawianych produkcji;
- 2) w przypadku specjalności *Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi*, celem praktyk w pierwszej kolejności jest kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, pogłębianie wiedzy oraz nabywanie kompetencji społecznych z zakresu rozwiązań stosowanych w zarządzaniu systemami produkcyjnymi stosowanymi w firmie oraz analiza nowoczesnych metod i narzędzi zarządzania stosowanych w sektorze produkcyjnym.

Łączny czas obowiązkowych praktyk studenckich realizowany jest w wymiarze nie mniejszym niż sześć miesięcy obliczeniowych, przez co należy rozumieć, co najmniej 1008 godzin pracy

praktykanta oraz 36 punktów ECTS. Zasadą jest, że rozliczanie czasu praktyki odbywa się godzinowo. Okres, kiedy praktykant przebywa na zwolnieniu lekarskim nie jest wliczany do czasu praktyk. W łączny czas praktyk wlicza się godziny prowadzonych w zakładzie pracy instruktaży, szkoleń, porad i odpraw, również czas przerw na posiłki i odpoczynek. Przy planowaniu praktyk uwzględnia się czynności organizacyjne takie jak instruktaż i weryfikację efektów prowadzone przez opiekuna kierunkowego, wspomniany powyżej czas wliczany jest w pensum opiekuna kierunkowego, nie jest natomiast wliczany w okres praktyki odbywanej przez praktykanta.

W celu zapewnienia możliwości pełnego osiągnięcia efektów uczenia się, a także mając na uwadze zharmonizowanie praktyk z procesem kształcenia na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* studenckie praktyki zawodowe odbywają się w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w drugim, trzecim, czwartym, piątym, szóstym i siódmym semestrze studiów. Na wniosek praktykanta, za zgodą kierunkowego opiekuna praktyk, praktykant może odbywać praktykę, w całości lub w części, w ramach swojej pracy zawodowej, o ile pozwala to na osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktykom.

W uzasadnionych przypadkach, na wniosek studenta, termin praktyk może być ustalony indywidualnie, w tym również w czasie wakacji, pod warunkiem, że nie zakłóci organizacji odbywania studiów. Praktyki są wówczas realizowane zgodnie z harmonogramem ustalonym z zakładem pracy, w powiązaniu z udzielaniem studentowi prawa do indywidualnej organizacji studiów.

Praktyki prowadzone są w następujących formach:

- 1) programowe praktyki śródsemestralne/śródroczne;
- 2) praktyki przemienne w ramach kształcenia przemiennego;
- 3) programowe praktyki ciągłe;
- 4) praktyki dodatkowe – odbywane przez praktykantów dodatkowo, poza programem studiów kierunku lub specjalności.

Realizacja praktyk może łączyć różne ich formy. Praktyki mogą być realizowane w ramach akademickich programów wymiany zagranicznej, np. Erasmus+, a także w ramach innych programów i projektów obejmujących tę formę kształcenia. Praktyki, w szczególności, mogą być realizowane w ramach kształcenia przemiennego uwzględniając następujące warunki:

1. Studia są realizowane we współpracy z zakładem pracy zatrudniającym studenta, który to zakład zobowiązuje się do zapewnienia studentowi możliwości osiągnięcia wszystkich planowanych efektów uczenia się przypisanych praktykom, przy czym dopuszcza się uzupełnienie praktyki w innym zakładzie, jeśli nie jest możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się w zakładzie zatrudnienia studenta;
2. W programie praktyk studiów mogą uczestniczyć także osoby nie zatrudnione w danym zakładzie, o ile są zaakceptowane w tym zakładzie pracy w celu realizacji praktyk;
3. Program praktyk może być realizowany zarówno w sposób ciągły lub w wyznaczonych dniach w tygodniu.

Każde przyjęte rozwiązanie dla realizacji praktyk musi zapewnić osiągnięcie zakładanych programem studiów efektów uczenia się.

3.2. Efekty uczenia się praktyk

Efekty uczenia się praktyk przypisane zostały do kolejnych etapów praktyk opisanych w sylabusie do przedmiotu. Praktyka zawodowa na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* dzieli się na trzy bloki: ogólnozakładowe zawodowe praktyki (etap I), kierunkowe praktyki zawodowe (etap II) oraz specjalnościowe praktyki zawodowe (etap III).

I etap ogólnozakładowe praktyki

Po odbyciu praktyk student:

- a) ma wiedzę w stopniu co najmniej podstawowym z zakresu funkcjonowania przedsiębiorstwa i jego organizacji;
- b) zna specyfikę różnorodnych działów organizacji (rolę, funkcje, strukturę i zarządzanie), w których może w przyszłości pracować.

II etap kierunkowe praktyki zawodowe

Po odbyciu praktyk student:

- a) ma umiejętności w zakresie praktycznych sprawności językowych języka specjalności – rozumienia oraz tworzenia rozbudowanych wypowiedzi ustnych i pisemnych co pozwala na biegłe komunikowanie się w różnych sytuacjach społecznych, zawodowych czy związanych z nauką oraz swobodnego wyrażania złożonych sądów i opinii;
- b) zna i nabył praktyczną wiedzę z zakresu technologii informacyjnej oraz umiejętności w zakresie stosowania podstawowych technik informatycznych takich jak przetwarzanie tekstów, posługiwanie się arkuszami kalkulacyjnymi i bazami danych, tworzenie grafiki menedżerskiej i/lub prezentacyjnej, poszukiwania i uzyskiwania usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie oraz przetwarzanie informacji;
- c) ma umiejętność praktyczną rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów gospodarowania zasobami rzeczowymi, finansowymi, informacjami oraz problemów techniczno-technologicznych;
- d) jest przygotowany do realizacji podstawowych funkcji (operacyjnego) zarządzania procesami (przedsięwzięciami) w organizacjach o charakterze gospodarczym;
- e) ma umiejętności skutecznego komunikowania się, negocjowania oraz pracy w zespole;
- f) ma pogłębioną wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w praktyce zarządzania i w produkcji;
- g) zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne w działalności zarządczej;
- h) potrafi dokonać obserwacji i interpretacji wszelkich procesów zachodzących w przedsiębiorstwie;
- i) zdobytą wiedzę teoretyczną potrafi zastosować do rozwiązywania konkretnych problemów związanych z zarządzaniem i z inżynierią produkcji, w tym modelowania zmian w przedsiębiorstwie;
- j) ocenia i używa odpowiednich metod, technik i narzędzi do realizacji zadań związanych z działalnością przedsiębiorstwa lub innej organizacji;
- k) wypowiada się na temat wybranych problemów przedsiębiorstwa, w którym realizuje praktykę;
- l) komunikuje się ze specjalistami ze swojej dziedziny;
- m) ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania, rozumie potrzebę ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych;

- n) potrafi pracować w zespole pełniąc różne role;
- o) potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy a także w sposób twórczy rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem produkcją;
- p) jest otwarty; rozumie konieczność zachowania etycznej postawy w ramach wykonywanych ról w organizacji.

III etap specjalnościowe praktyki zawodowe

1. Praktyka realizowana w ramach specjalności *Logistyka Przemysłowa*

Po zakończeniu procesu kształcenia student:

- 1) ma poszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu zarządzania logistyką produkcji przydatną do rozwiązywania złożonych zadań w przedsiębiorstwie;
- 2) zna specyfikę organizacji związanych z logistyką (rolę, funkcje, strukturę i zarządzanie), w których może w przyszłości pracować;
- 3) ma pogłębioną wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w praktyce zarządzania logistyką produkcji;
- 4) zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne w działalności zarządczej i produkcyjnej;
- 5) potrafi dokonać obserwacji i interpretacji wszelkich procesów zachodzących w przedsiębiorstwie;
- 6) zdobytą wiedzę teoretyczną potrafi zastosować do rozwiązywania konkretnych problemów związanych z zarządzaniem logistyką, w tym modelowania zmian w przedsiębiorstwie;
- 7) ocenia i używa odpowiednich metod, technik i narzędzi do realizacji zadań związanych z działalnością przedsiębiorstwa w branży logistycznej;
- 8) wypowiada się na temat wybranych problemów przedsiębiorstwa, w którym realizuje praktykę;
- 9) komunikuje się ze specjalistami ze swojej dziedziny;
- 10) gromadzi materiał badawczy do pracy inżynierskiej;
- 11) ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania logistyką, rozumie potrzebę ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych;
- 12) potrafi pracować w zespole pełniąc różne role;
- 13) potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy a także w sposób twórczy rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem logistyką produkcji;
- 14) rozumie konieczność zachowania etycznej postawy w ramach wykonywanych ról.

2. Praktyka realizowana w ramach specjalności *Zarządzanie Systemami Produkcyjnymi*

Po zakończeniu procesu kształcenia student:

- a) ma poszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu zarządzania systemami produkcyjnymi przydatną do rozwiązywania złożonych zadań w przedsiębiorstwie;
- b) zna i potrafi posługiwać się programami informatycznymi związanymi z zarządzaniem produkcją;
- c) ma pogłębioną wiedzę na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w zarządzaniu systemami produkcyjnymi;
- d) zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne w działalności zarządczej i produkcyjnej;

- e) potrafi dokonać obserwacji i interpretacji wszelkich procesów zachodzących w przedsiębiorstwie;
- f) zdobytą wiedzę teoretyczną potrafi zastosować do rozwiązywania konkretnych problemów związanych z zarządzaniem w produkcji, w tym modelowania zmian w przedsiębiorstwie;
- g) ocenia i używa odpowiednich metod, technik i narzędzi do realizacji zadań związanych z działalnością przedsiębiorstwa w branży produkcyjnej;
- h) wypowiada się na temat wybranych problemów przedsiębiorstwa, w którym realizuje praktykę;
- i) komunikuje się ze specjalistami ze swojej dziedziny;
- j) gromadzi materiał badawczy do pracy inżynierskiej;
- k) ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania systemami produkcyjnymi, rozumie potrzebę ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych;
- l) potrafi pracować w zespole pełniąc różne role;
- m) potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy a także w sposób twórczy rozwiązywać problemy związane z zarządzaniem systemami produkcyjnymi;
- n) rozumie konieczność zachowania etycznej postawy w ramach wykonywanych ról.

3.3. Program praktyk

Szczegółowy program praktyk dla kierunku zawarty został w sylabusie „Praktyki”. Praktyka zawodowa na kierunku *zarządzanie i inżynieria produkcji* dzieli się na trzy bloki: ogólnozakładowe (etap I) kierunkowe praktyki zawodowe (etap II) oraz specjalnościowe praktyki zawodowe (etap III). Program praktyk zakłada realizację praktyk w trzech semestrach:

- 1) semestr 2, etap I, ogólnozakładowe – 168 godzin, 6 punktów ECTS;
- 2) semestr 3, 4, 5 etap II, kierunkowy – 3 x 168 godzin, 3 x 6 punktów ECTS;
- 3) semestry 6, 7 etap III, specjalnościowy – 2 x 168 godzin, 2 x 6 punktów ECTS.

Praktyki zawodowe odbywają się w trzech etapach zgodnych z podziałem praktyk na bloki:

etap I – ogólnozakładowe:

- 1. praktykant zapoznaje się z działalnością przedsiębiorstwa, z jej strukturą oraz z rodzajem produkcji;
- 2. praktykant obserwuje różne aspekty działalności zawodowej w miejscu gdzie odbywa praktykę, na stanowiskach typowych z punktu widzenia kierunku *Zarządzanie I Inżynieria Produkcji*, w tym kompleksowo zapoznaje się z przedmiotem działalności jednostki oraz wybranych stanowisk, wewnętrznymi aktami normatywnymi, stosowanymi metodami zarządzania, źródłami i przepływem informacji, majątkiem jednostki i jego strukturą oraz stosowanymi technikami;
- 3. na podstawie dyskusji oraz sprawozdań przygotowanych przez praktykanta, jak również opinii opiekuna zakładowego, dokonywana jest ewaluacja oraz ostateczna ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się; część ta ma charakter analityczny i obejmuje analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń oraz wykazanie ich w dokumentacji praktyki.

etap II – kierunkowy:

1. praktykant pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk wykonuje typowe dla charakteru określonych stanowisk zadania z zakresu:
 - a) poznania prowadzonego w przedsiębiorstwie systemu ewidencji danych oraz jego przydatności do celów decyzyjnych;
 - b) identyfikacji problemów występujących w przedsiębiorstwie, zwłaszcza dotyczących zarządzania produkcją, zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacyjnymi oraz przedstawienia koncepcji rozwiązania tych problemów;
 - c) samodzielnego rozwiązania zadań (problemów) na podstawie danych, informacji i obserwacji uzyskanych w środowisku pracy, zwłaszcza dotyczących sfery produkcji;
 - d) porozumiewania się z przełożonymi i współpracownikami, wskazujące na umiejętności komunikacji interpersonalnej;
 - e) organizacji pracy i problematyki zarządzania produkcją;
 - f) identyfikacji, analizy i oceny zachodzących procesów i realizowanych projektów w przedsiębiorstwie;
2. na podstawie dyskusji oraz sprawozdań przygotowanych przez praktykanta, jak również opinii opiekuna zakładowego, dokonywana jest ewaluacja oraz ostateczna ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się; część ta ma charakter analityczny i obejmuje analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń oraz wykazanie ich w dokumentacji praktyki.

etap III – specjalnościowy:

1. praktykant, odbywając praktykę na stanowiskach właściwych dla wybranej specjalności, obserwuje różne aspekty działalności zawodowej charakterystycznej dla zajmowanych stanowisk, zapoznaje się z przedmiotem działalności jednostki, wewnętrznymi aktami normatywnymi, stosowanymi metodami zarządzania, źródłami i przepływem informacji w ramach stanowiska, majątkiem jednostki i jego strukturą oraz stosowanymi technikami;
2. praktykant pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk samodzielnie wykonuje zadania z zakresu: identyfikacji potrzeb produkcji, przygotowania i oceny skuteczności stosowanych metod produkcji, stosowania w praktyce instrumentów sprzedaży, analizy i zasad funkcjonowania systemu motywacyjnego obowiązującego w danym przedsiębiorstwie, kryteriów doboru liczby i kwalifikacji personelu;
3. na podstawie dyskusji oraz sprawozdań przygotowanych przez praktykanta, jak również opinii opiekuna zakładowego, dokonywana jest ewaluacja oraz ostateczna ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się; część ta ma charakter analityczny i obejmuje analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń oraz wykazanie ich w dokumentacji praktyki.

Odbycie każdego etapu praktyki jest poświadczane zaświadczeniem/potwierdzeniem oraz przeprowadzana jest weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się. Zaświadczenie wystawia zakład pracy, a oceny przebiegu praktyki i weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się dokonuje opiekun zakładowy.

3.4. Miejsca odbywania praktyki

Praktyki odbywają się w przedsiębiorstwach i w zakładach, które deklarują wolę i posiadają możliwość realizowania programu praktyk w sferze zapewniającej realizację celów i osiągnięcie efektów uczenia się, a w szczególności umożliwiającą:

- 1) wykorzystywanie metod i narzędzi zarządzania w zakresie obsługi urządzeń biurowych i programów komputerowych wykorzystywanych w praktyce w przedsiębiorstwie;
- 2) identyfikację typowych problemów dotyczących gospodarowania zasobami ludzkimi, rzeczowymi, finansowymi i informacyjnymi oraz możliwości przedstawiania koncepcji rozwiązania tych problemów;
- 3) samodzielne rozwiązanie zadań (problemów) na podstawie danych, informacji i obserwacji uzyskanych w środowisku pracy, dotyczących sfery zarządzania i produkcji;
- 4) organizację pracy i problematykę zarządzania personelem;

Na wniosek praktykanta, za zgodą kierunkowego opiekuna praktyk, praktykant może odbywać praktykę, w całości lub w części, w ramach swojej pracy zawodowej, o ile pozwala to na osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych praktykom.

3.5. System kontroli i monitorowania odbywania praktyk oraz weryfikacja końcowa praktyk

Realizacja praktyki odbywa się pod nadzorem codziennym opiekuna zakładowego. Kontrola praktyk przez kierunkowego opiekuna odbywa się doraźnie w miejscu realizacji praktyki.

Monitorowanie praktyk przez kierunkowego opiekuna praktyk obejmuje:

- 1) wizyty u praktykanta na stanowisku w zakładzie pracy;
- 2) wywiad z zakładowym opiekunem praktyk, kierownictwem i pracownikami zakładu;
- 3) analizę dokumentacji potwierdzającej odbywanie praktyki i weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się.

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest realizacja programu praktyk i osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach praktyk, określonych w programie (sylabusie). Zaliczenie praktyki odbywa się semestralnie i jest zaliczeniem na ocenę. W przypadku zaliczania osobnych części, ocenę końcową ustala się wg średniej ważonej z ocen za poszczególne części i przydzielonych tym częściom punktów ECTS.

Zaliczenia praktyki na kolejnych etapach dokonuje opiekun kierunkowy na podstawie analizy dokumentacji przebiegu praktyki (sprawozdania praktykanta) i weryfikacji osiągnięć złożonej w stosownym terminie, przy czym:

- 1) ocenę pozytywną i zaliczenie otrzymuje student, który:
 - a) odbędzie instruktaż (konsultacje z opiekunem kierunkowym wyznaczonym przez Uczelnię, mające na celu zapoznanie studenta z harmonogramem praktyk oraz szczegółowym zakresem zadań do wykonania);
 - b) odbędzie przewidziane praktyki danego etapu zgodnie z harmonogramem praktyk (treści kształcenia);
 - c) złoży odpowiednio wypełnione sprawozdanie (dziennik) praktyk;
 - d) przedstawi sprawozdanie końcowe zawierające wnioski z poczynionych obserwacji;

- e) uzyska pozytywną opinię zakładowego opiekuna praktyk oraz potwierdzenie osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się na etapie na poziomie co najmniej zadowalającym;
- 2) ocenę negatywną otrzymuje student który nie spełnił któregośkolwiek z warunków wymienionych powyżej. W takim przypadku studentowi przysługuje zaliczenie poprawkowe lub komisyjne na zasadach ujętych w regulaminie studiów;
- 3) wysokość oceny ustala się według poniższych kryteriów:

2,0	3,0	4,0	5,0
W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. A - e) student nie wykonuje zadań mu powierzonych lub wykonuje je w stopniu niezadowalającym, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest niedostateczna lub niezadowalająca	W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. A - e) student wykonuje zadania mu powierzone w stopniu zadowalającym, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest dostateczna choć ograniczona	W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. A - e) student wykonuje zadania mu powierzone w stopniu satysfakcjonującym, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest satysfakcjonująca choć ciągle limitowana	W zakresie kryteriów wskazanych powyżej (pkt 1 lit. A - e) student wykonuje zadania mu powierzone w stopniu satysfakcjonującym, w szerokim zakresie, wykazuje inicjatywę własną, a jego kompetencje zawodowe i społeczne, w tym znajomość oraz umiejętność wykorzystania nabytej wiedzy dla osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się jest ponadprzeciętna choć ciągle występują aspekty wymagające dalszej pracy

Weryfikacji wstępnej osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje zakładowy opiekun praktyk w oparciu o swoje obserwacje realizacji zadań oraz przestrzegania zasad pracy na stanowisku. Zaliczenia praktyki i końcowej weryfikacji dokonuje kierunkowy opiekun praktyk na podstawie sprawozdania z przebiegu praktyki (dziennik praktyk) – dokument, w którym praktykant odnotowuje czynności podejmowane w czasie praktyk wraz z ich rezultatami i czasem wykonania, poświadczony przez opiekuna zakładowego – oraz poświadczenie od opiekuna zakładowego o osiągnięciu efektów uczenia się wraz z jego opinią o przebiegu praktyki i praktykancie, a także na podstawie przeprowadzonych przez kierunkowego opiekuna praktyk konsultacje i monitoring.

Dokumentacja praktyki obejmuje poświadczenie opiekuna zakładowego osiągnięcia przez praktykanta efektów uczenia się przypisanych praktyce na danym etapie lub części oraz sprawozdanie praktykanta z przebiegu praktyki poświadczony przez opiekuna zakładowego.

Poświadczenie opiekuna zakładowego osiągnięcia przez praktykanta efektów uczenia się jest dokumentem, który w części merytorycznej przygotowuje kierunkowy opiekun praktyki na dany etap (część) praktyki dla konkretnego praktykanta, a w którym zakładowy opiekun wskazuje czy i na jakim poziomie, poszczególne efekty przypisane do danego etapu (części) praktyk zostały osiągnięte przez praktykanta. Dokument ten zawiera, ponadto, opinię opisową zakładowego opiekuna praktyk o praktykancie, jako pracowniku, jego znajomości zagadnień zawodowych, organizacyjnych, wykazywanej przez niego przedsiębiorczości, samodzielności i przydatności zawodowej, o napotkanych problemach oraz wnioski dotyczące praktykanta i praktyki.

W sprawozdaniu praktykant umieszcza chronologiczny opis kolejnych okresów pracy, na kolejnych stanowiskach osobno, oraz realizację poszczególnych zadań lub czynności, a także czas

poświęcony na ich wykonanie. Praktykant sporządza także syntetyczne podsumowanie praktyki, w którym zamieszcza krótki podsumowujący opis realizowanych zadań na poszczególnych stanowiskach w kontekście ich przydatności zawodowej, ocenę poziomu realizacji zadań, opinię o organizacji praktyki, opis napotkanych problemów, dobre praktyki oraz inne wnioski dotyczące praktyk.

3.6. Zasady zaliczania praktyk na podstawie doświadczenia zawodowego studenta

Student może starać się w trakcie rekrutacji o uznanie efektów uczenia się jakie zdobył poza Uczelnią.

3.7. Zasady uznawania praktyk odbywanych w ramach zagranicznych programów mobilnościowych i innych programów

Przenoszenie (transfer) osiągnięć studentów PWSZ w Wałczu odbywających praktyki zawodowe w zagranicznych instytucjach w ramach programów międzynarodowych (np. *Erasmus+*, *Joint Programmes*) prowadzonych przez Uczelnię, a także przenoszenie osiągnięć studentów zagranicznych uczelni realizujących swoje praktyki w ramach wymienionych programów wymiany międzynarodowej, określone zostały w regulaminie studiów a także w uchwale Senatu PWSZ w Wałczu dotyczącej zasad zaliczania i przenoszenia osiągnięć studentów uzyskanych w ramach udziału w międzynarodowych programach, oraz w szczegółowych postanowieniach zawartych w umowach bezpośrednio określających zasady realizowania programów/projektów prowadzonych przez Uczelnię.

Transfer osiągnięć w zakresie praktyk zawodowych możliwy jest w stosunku do części praktyki, w ramach, której nastąpiła pozytywna i udokumentowana weryfikacja osiągnięcia danego efektu uczenia się przewidzianego w programie studiów. Inne osiągnięcia traktowane są, jako dodatkowe (inne niż programowe) i nie są uwzględniane przy ocenie końcowej. Dopuszcza się zaliczenie części praktyki realizowanej w ramach programów mobilnościowych lub realizowanej poza regularnym programem studiów, np. W sytuacji, gdy w danym programie nie było przewidziane lub możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się lub wykonanie wszystkich zadań wskazanych w programie studiów. W takiej sytuacji, w ramach porozumienia student-uczelnia o programie praktyki innej niż programowa, deklaruje się, jaka część określonej praktyki będzie uznawana za zgodną z programem przewidzianym dla tego kierunku. Praktykę taką definiuje się, jako częściowo ekwiwalentną, która wymagać będzie następnie uzupełnienia.

4. Kierunkowy system weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

4.1. Weryfikacja i ocenianie formujące i sumujące

Kierunkowy system weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz zapewniania jakości uczenia jest elementem uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Uczenia (WSZJK) i podlega regulaminowi WSZJK. Za prowadzenie działań w ramach kierunkowego systemu weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz zapewnianie jakości uczenia odpowiadają bezpośrednio:

- 1) nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne zajęcia – w zakresie weryfikacji efektów uczenia się i zapewniania wysokiej jakości uczenia w ramach tych zajęć;
- 2) nauczyciele akademicy-koordynatorzy nadzorujący i koordynujący poszczególne przedmioty – w zakresie weryfikacji efektów uczenia się i zapewniania wysokiej jakości uczenia w ramach tych przedmiotów;
- 3) przewodniczący Kierunkowej Rady Programowej – w zakresie koordynowania działań jakościowych i weryfikacji efektów na poziomie kierunku;
- 4) Kierunkowa Rada Programowa – w zakresie okresowych przeglądów programu studiów i jego doskonalenia.

Zakres działania w ramach WSZJK obejmuje w szczególności:

- 1) okresowe przeglądy programu studiów dla ich doskonalenia;
- 2) ocenę prawidłowości i jakości realizacji procesu uczenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- 3) analizę warunków rekrutacji na studia na kierunku;
- 4) zbieranie i wykorzystywanie opinii interesariuszy zewnętrznych i pracodawców do tworzenia i doskonalenia programów studiów;
- 5) opracowywanie, stosowanie i wdrażanie procedur weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się;
- 6) analizę procesu realizacji praktyk studenckich z punktu widzenia osiągania zakładanych efektów;
- 7) analizę poziomu kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz ich przydatności do prowadzenia zajęć;
- 8) ocenę prawidłowości i efektywności organizowania procesu dydaktycznego przez nauczycieli akademickich.

W procesie doskonalenia programów studiów, w tym formułowania wniosków w zakresie doskonalenia efektów uczenia się, wykorzystywane są opinie interesariuszy oraz przedstawicieli podmiotów gospodarczych i instytucji, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe oraz tych, którzy zatrudniają absolwentów. Opinie te pozyskiwane są w ramach działalności Kierunkowej Rady Programowej, w formie wywiadów ustnych oraz w formie ankiet skierowanych do pracodawców przyjmujących studentów na praktyki lub do wspólnych projektów oraz do pracodawców zatrudniających absolwentów uczelni. Istotnym elementem systemu WSZJK są prowadzone systematycznie hospitacje zajęć dydaktycznych i ankietyzacje studentów.

Ankiety służą poznaniu opinii studentów na temat oceny programu studiów oraz prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy są hospitowani co najmniej raz na cztery lata. Co najmniej raz w okresie zatrudnienia, zajęcia innej osoby zatrudnionej do prowadzenia zajęć w

PWSZ w Wałczu na podstawie umowy cywilno prawne. Zajęcia nauczyciela akademickiego, który rozpoczyna pracę są hospitowane co najmniej raz w ciągu pierwszego roku akademickiego zatrudnienia

Kierunkowy system weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta zapewnia weryfikowanie efektów uczenia się w trakcie całego procesu uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także efektów końcowych. Procedury weryfikacji osiągniętych przez studentów kierunków efektów uczenia się obejmują:

- 1) sprecyzowanie wymogów dotyczących form i kryteriów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, które uwzględniają między innymi:
 - a) system zapewniający weryfikowanie efektów uczenia się w trakcie całego procesu uczenia na kierunku studiów: w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także efektów końcowych, obejmujący: przypisanie kierunkowych efektów uczenia się do poszczególnych przedmiotów w macierzy, uwidocznienie form zaliczeń końcowych w planie studiów, szczegółowy opis sposobu weryfikacji bieżącej, okresowej i końcowej w sylabusach, stosowanie systemu potwierdzania i poświadczania przez nauczyciela akademickiego osiągnięcia efektów przedmiotowych w stosunku do pojedynczego studenta;
 - b) system ewaluacji studentów zawierający wystandaryzowane wymagania oraz zapewniający przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, zawarty w sylabusach;
 - c) system gromadzenia i przechowywania prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i innych prac dokumentujących osiągnięcia efektów uczenia się i stanowiących podstawę ewaluacji.
- 2) system dyplomowania, uwzględniający sposób doboru i zatwierdzania zakresu tematycznego pytań oraz sposób przeprowadzenia i zasady oceniania w ramach egzaminu dyplomowego.
- 3) system przygotowania i oceny prac dyplomowych, a w tym:
 - a) wymagania merytoryczne i formalne w odniesieniu do osób pełniących funkcję opiekuna dyplomanta i recenzenta;
 - b) zasady zatwierdzania tematów prac dyplomowych w szczególności pod kątem ich zgodności z profilem uczenia i specjalności;
 - c) procedury weryfikowania samodzielności wykonywania prac oraz dokonywania okresowej oceny postępu prac i końcowej ewaluacji prac;
 - d) zasady prowadzenia kontroli antyplagiatowej;
- 4) system weryfikacji osiągnięcia efektów w realizacji praktyk zawodowych, a w tym:
 - a) monitorowanie przebiegu praktyk, w tym ich korelacji z kierunkiem studiów i skuteczności ich organizacji zharmonizowanej z procesem uczenia;
 - b) system kontroli realizacji praktyk i ich zaliczania etapowego lub końcowego;
 - c) okresowa analiza skuteczności systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach praktyk studenckich.

Dokumentami podstawowymi w zakresie weryfikacji na poziomie pojedynczego przedmiotu są sylabusy, gdzie definiowane są szczegółowe formy, terminy, warunki i kryteria weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się. Stosowane w ramach systemu przedmiotowej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się metody i formy muszą być adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, i umożliwiać skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się, w tym, w szczególności, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu uczenia. Ponadto system ten powinien być przejrzysty, zapewniać rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwiać ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Do form weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zalicza się:

- 1) w zakresie form formujących: aktywność, dyskusja, obserwacje, przedmiotowe prace na zaliczenie, prace praktyczne w trakcie ćwiczeń, kolokwia ustne i pisemne,
- 2) w zakresie form sumujących: egzamin ustny lub pisemny, zaliczenie na ocenę ustne lub pisemne, projekt, kolokwium ustne lub pisemne,
- 3) inne wybrane formy weryfikacji: ocena zadań wykonanych w trakcie pracy, aktywność na zajęciach, praca samokształceniowa – zadanie do samodzielnego opracowania.

W ramach końcowego rozliczenia i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się sporządza się ponadto:

- 1) karty oceny pracy dyplomowej, na której znajduje się, między innymi, ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kierunkowych przez dyplomanta;
- 2) protokoły indywidualne na egzamin dyplomowy wraz ze wskazaniem i rozliczeniem osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do egzaminu dyplomowego.

W ramach potwierdzenia weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się prowadzący poszczególne zajęcia są zobowiązani do składania sprawozdania semestralnego stanowiącego deklarację zrealizowania zakładanych celów i przeprowadzenia weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się. Przewiduje się także archiwizowanie dokumentacji potwierdzającej okresowe i końcowe osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne przedmioty zobowiązani są do opracowywania i aktualizacji sylabusów do poszczególnych przedmiotów, a także do sporządzania semestralnego potwierdzenia weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach przedmiotu.

4.2. Egzamin dyplomowy i praca dyplomowa

Egzamin dyplomowy

Egzamin dyplomowy jest formą weryfikacji końcowej kształcenia oraz stanowi formę sprawdzenia stopnia opanowania przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przewidzianych dla tego kierunku w zakresie objętym egzaminem. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- 1) złożenie wszystkich egzaminów przewidzianych programem studiów oraz uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk przewidzianych w programie studiów na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*;
- 2) złożenie pracy dyplomowej w dziale właściwym ds. organizacji kształcenia;
- 3) zweryfikowanie pracy dyplomowej w systemie antyplagiatowym jako pracy samodzielnej;
- 4) uzyskanie pozytywnych ocen z pracy dyplomowej zgodnie z zasadami określonymi w regulaminu studiów.

Egzamin dyplomowy jest sprawdzianem sumującym, ustnym i komisyjnym. Na wniosek studenta, w uzasadnionych przypadkach, a zwłaszcza wobec osoby niepełnosprawnej w zakresie werbalizacji, dopuszcza się inną formę egzaminu. Skład komisji określa regulamin studiów. Egzamin jest organizowany i odbywa się w formie i terminie zgodnie z regulaminem studiów. Ocena otwartego egzaminu dyplomowego dokonywana jest w części niejawniej posiedzenia komisji, z udziałem tylko jej członków oraz osób wymienionych w Regulaminie Studiów.

Zestaw pytań na egzamin przygotowujący jest w liczbie zapewniającej wyczerpanie treści merytorycznych na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* i jest taki sam dla każdego studenta kierunku. Zestawy pytań przygotowują promotorzy prac realizowanych na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* oraz wskazani przez przewodniczącego Kierunkowej Rady Programowej kierunku nauczyciele akademicy, spośród prowadzących zajęcia w ramach przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*. Zestawy pytań zatwierdzone są na posiedzeniu Kierunkowej Rady Programowej w trybie określonym w regulaminie studiów. Zatwierdzone zestawy pytań ogłaszane są do publicznej wiadomości studentów na stronie internetowej Uczelni i na tablicach informacyjnych działu właściwego ds. organizacji kształcenia w semestrze, w którym będzie przeprowadzony egzamin dyplomowy, w przyjętym w Uczelni terminie.

Przebieg egzaminu, weryfikację i ewaluację poszczególnych części, całości i studiów opisuje regulamin studiów. Egzamin składa się z dwóch części:

1. Obrony pracy dyplomowej, polegającej na przedstawieniu prezentacji oraz na udzieleniu odpowiedzi z zakresu pracy dyplomowej;
2. Kierunkowej, która polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania z zakresu tematycznego ustalonego dla danego kierunku i specjalności.

Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z egzaminu dyplomowego jest uzyskanie pozytywnych wyników z części obejmującej obronę pracy dyplomowej i z części kierunkowej.

Praca dyplomowa

Praca dyplomowa na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* stanowi samodzielne opracowanie określonego zagadnienia technicznego, prezentujące poziom wiedzy i umiejętności studenta, a także stanowiące dowód jego kompetencji społecznych, w zakresie związanym z kierunkiem *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*. Praca dyplomowa (inżynierski) powinna porządkować pewne zagadnienia lub mieć charakter odkrywczy, a w szczególności powinna być:

- 1) badawcza (np. rozwiązanie problemu praktycznego) lub;
- 2) projektowa lub projekcyjna (np. projekt organizacji produkcji, projekt systemu zarządzania produkcją, projekt systemu informacyjnego dla zarządzania produkcją) lub
- 3) aplikacyjna (projekt rozwiązania i propozycja jego wdrożenia u konkretnego adresata).

W pracy inżynierskiej student powinien wykazać się umiejętnością określenia problemu do rozwiązania, znajomością metod i technik badawczych oraz aktualnej literatury dotyczącej podjętego tematu. W pracy inżynierskiej student powinien dążyć do rozwiązania sformułowanego problemu badawczego z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów, ale także starać się je uzupełnić w odniesieniu do szczegółowych problemów związanych z jej tematyką. Ważna jest umiejętność krytycznej analizy treści wynikających ze źródeł, prawidłowej syntezy, a także interpretacji wyników i formułowania wniosków. Praca dyplomowa powinna zawierać wyraźnie wydzieloną część, która

stanowi wkład własny przygotowującego ją studenta. Praca dyplomowa musi zawierać tytuł, streszczenie w języku polskim i angielskim oraz zestaw słów kluczowych w języku polskim i angielskim. Bibliografia powinna zawierać wszystkie pozycje, z których autor korzystał przy tworzeniu pracy. Zaleca się wykorzystywać najnowsze wydania każdej z publikacji.

Za pracę dyplomową może zostać uznany udział w pracy zbiorowej, powstałej w ramach realizacji projektu badawczego (w tym również z partnerem Uczelni), praktyki zawodowej lub w ramach studenckiego ruchu naukowego, jeżeli indywidualny wkład studenta w przygotowanie tej pracy jest możliwy do ustalenia, a forma i zakres tej części pracy wyczerpuje definicję pracy dyplomowej i spełnia standardy jej opracowywania.

Tematyka pracy powinna mieścić się w dziedzinach nauk inżynieryjno-technicznych oraz nauk o zarządzaniu i jakości w takim stosunku procentowym jaki ustalono dla danych dziedzin na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*. Temat pracy dyplomowej powinien być uzgodniony i zatwierdzony przez promotora w terminie zapewniającym jego zatwierdzenie, w trybie przewidzianym w regulaminie studiów. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej bierze się pod uwagę zainteresowania studenta oraz plan badawczy i rozwojowy kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*. Przy ustalaniu tematów pracy dyplomowej uwzględniane są w pierwszej kolejności potrzeby partnera studiów oraz propozycje interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Uwzględnia się też aktualne trendy i potrzeby w zakresie *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*, zgłaszane przez lokalne instytucje i przedsiębiorstwa. Każdy projekt musi zawierać wyraźnie postawiony cel poznawczy i cel użyteczny. Cele powinny być zdefiniowane jasno i jednoznacznie tak, żeby student rozumiejąc cele mógł udowodnić prawdziwość hipotezy, którą sformułuje dla swojej pracy dyplomowej. Cel i zakres pracy powinny stanowić wyraźnie wyróżniony fragment pracy - w postaci rozdziału, podrozdziału lub akapitu. Tekst pracy dyplomowej musi być spójny merytorycznie. Kolejne kwestie, wątki powinny wyraźnie wiązać się ze sobą. W zakończeniu należy podsumować dokonania, wskazując jednoznacznie osiągnięcie zakładanego celu, podając wnioski i podkreślając najważniejsze elementy.

W przypadku, gdy student studiuje na kilku specjalnościach, kierunku, wykonuje prace dyplomowe w zakresie każdej z nich. Wykonanie pojedynczej pracy dyplomowej, w miejsce dwóch oddzielnych prac, jest możliwe w trybie przewidzianym w regulaminie studiów, jeżeli temat pracy obejmuje zakresem problematykę obu specjalności. Studentowi przysługuje wybór promotora pracy dyplomowej, spośród wyznaczonych osób. Student ma prawo dokonać zmiany kierującego pracą dyplomową na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Student ma prawo przed egzaminem zapoznania się z recenzją, aby w czasie obrony mógł odpowiedzieć na zgłoszone przez recenzenta zastrzeżenia i uwagi. Ocenę pracy dyplomowej ustala się w czasie egzaminu dyplomowego, jako średnią arytmetyczną ocen promotora i recenzenta. Jeśli jedna z ocen pracy dyplomowej jest niedostateczna, decyzję o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego podejmuje Rektor, po zasięgnięciu opinii drugiego recenzenta. Praca dyplomowa podlega weryfikacji oryginalności w systemie antyplagiatowym.

Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyjmowany przy ewaluacji przedstawiony jest w tabeli poniżej.

Efekty uczenia się	Kryteria oceny			
	2	3 - 3,5	4 – 4,5	5
Wiedza	Zgromadzona wiedza wskazana efektami uczenia się nie wystarcza do samodzielnego wykonywania zadań	Zgromadzona wiedza wskazana efektami uczenia się wystarcza do samodzielnego wykonywania podstawowych zadań z pewną pomocą	Zgromadzona wiedza wskazana efektami uczenia się wystarcza do samodzielnego wykonywania typowych zadań	Zgromadzona wiedza wskazana efektami uczenia się wystarcza do samodzielnego wykonywania typowych i bardziej złożonych zadań
Umiejętności	Nie nabył umiejętności wskazanych efektami uczenia się w zakresie pozwalającym na samodzielne wykonanie podstawowych zadań	Nabył umiejętności wskazane efektami uczenia się w zakresie wystarczającym na samodzielne wykonanie podstawowych zadań z pewną pomocą	Nabył umiejętności wskazane efektami uczenia się w zakresie zapewniającym na samodzielne wykonanie typowych zadań	Nabył umiejętności wskazane efektami uczenia się w zakresie zapewniającym na samodzielne wykonanie typowych i bardziej złożonych zadań
Kompetencje	Nie prezentuje postawy określonej efektami uczenia się	Prezentuje postawę określoną efektami uczenia się w zakresie pozwalającym na samodzielne (i zespołowe) wykonanie podstawowych zadań z pewną pomocą	Prezentuje postawę określoną efektami uczenia się w zakresie zapewniającym na samodzielne (i zespołowe) wykonanie typowych zadań	Prezentuje postawę określoną efektami uczenia się w zakresie zapewniającym na samodzielne (i zespołowe) wykonanie typowych i bardziej złożonych zadań

5. Doskonalenie programu studiów oraz zapewnianie jakości kształcenia

Kierunkowy system weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz zapewniania jakości uczenia jest elementem uczelnianego Wewnętrznego System Zapewnienia Jakości Uczenia (WSZJK) i podlega regulaminowi WSZJK. Za prowadzenie działań w ramach kierunkowego systemu weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta oraz zapewniania jakości uczenia odpowiadają bezpośrednio:

- 1) nauczyciele akademicki prowadzący poszczególne zajęcia – w zakresie weryfikacji efektów uczenia się i zapewniania wysokiej jakości uczenia w ramach tych zajęć;
- 2) nauczyciele akademicki - koordynatorzy nadzorujący i koordynujący poszczególne przedmioty – w zakresie weryfikacji efektów uczenia się i zapewniania wysokiej jakości uczenia w ramach tych przedmiotów;
- 3) przewodniczący Kierunkowej Rady Programowej – w zakresie koordynowania działań jakościowych i weryfikacji efektów na poziomie kierunku;
- 4) Kierunkowa Rada Programowa – w zakresie okresowych przeglądów programu studiów i jego doskonalenia.

Zakres działania w ramach WSZJK obejmuje w szczególności:

- 1) okresowe przeglądy programu studiów dla ich doskonalenia;
- 2) ocenę prawidłowości i jakości realizacji procesu uczenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- 3) analizę warunków rekrutacji na studia na kierunku;
- 4) zbieranie i wykorzystywanie opinii interesariuszy zewnętrznych i pracodawców do tworzenia i doskonalenia programów studiów;
- 5) opracowywanie, stosowanie i wdrażanie procedur weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się;
- 6) analizę procesu realizacji praktyk studenckich z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych efektów;
- 7) analizę poziomu kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz ich przydatności do prowadzenia zajęć;
- 8) ocenę prawidłowości i efektywności organizowania procesu dydaktycznego przez nauczycieli akademickich.

W procesie doskonalenia programów studiów, w tym do formułowania wniosków w zakresie doskonalenia efektów uczenia się, wykorzystywane są opinie interesariuszy oraz przedstawicieli podmiotów gospodarczych i instytucji, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe oraz tych, którzy zatrudniają absolwentów. Opinie te pozyskiwane są w ramach działalności kierunkowej rady programowej, w formie wywiadów ustnych oraz w formie ankiet skierowanych do pracodawców przyjmujących studentów na praktyki lub do wspólnych projektów oraz do pracodawców zatrudniających absolwentów uczelni. Istotnym elementem systemu WSZJK są prowadzone systematycznie hospitacje zajęć dydaktycznych i ankietyzacje studentów.

Ankiety służą poznaniu opinii studentów na temat oceny programu studiów oraz prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicki są hospitowani co najmniej raz na cztery lata. Co najmniej raz w okresie zatrudnienia, zajęcia innej osoby zatrudnionej do prowadzenia zajęć w PWSZ w Wałczu na podstawie umowy cywilno prawne. Zajęcia nauczyciela akademickiego, który rozpoczyna pracę są hospitowane co najmniej raz w ciągu pierwszego roku akademickiego zatrudnienia

Kierunkowy system weryfikacji efektów uczenia się, osiągniętych przez studenta, zapewnia weryfikowanie efektów uczenia się w trakcie całego procesu uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także efektów końcowych. Procedury weryfikacji osiągniętych przez studentów kierunku efektów uczenia się obejmują:

- 1) sprecyzowanie wymogów dotyczących form i kryteriów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, które uwzględniają, między innymi:
 - a) system zapewniający weryfikowanie efektów uczenia się w trakcie całego procesu uczenia na kierunku studiów: w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także efektów końcowych, obejmujący: przypisanie kierunkowych efektów uczenia się do poszczególnych przedmiotów w macierzy, uwidocznienie form zaliczeń końcowych w planie studiów, szczegółowy opis sposobu weryfikacji bieżącej, okresowej i końcowej w sylabusach, stosowanie systemu potwierdzania i poświadczania przez nauczyciela akademickiego osiągnięcia efektów przedmiotowych w stosunku do pojedynczego studenta,
 - b) system ewaluacji studentów zawierający wystandaryzowane wymagania oraz zapewniający przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, zawarty w sylabusach,
 - c) system gromadzenia i przechowywania prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i innych prac dokumentujących osiągnięcia efektów uczenia się i stanowiących podstawę ewaluacji;
- 2) system dyplomowania, uwzględniający sposób doboru i zatwierdzania zakresu tematycznego pytań oraz sposób przeprowadzenia i zasady oceniania w ramach egzaminu dyplomowego;
- 3) system przygotowania i oceny prac dyplomowych, a w tym:
 - a) wymagania merytoryczne i formalne w odniesieniu do osób pełniących funkcję opiekuna dyplomanta i recenzenta,
 - b) zasady zatwierdzania tematów prac dyplomowych, w szczególności pod kątem ich zgodności z profilem uczenia i specjalności,
 - c) procedury weryfikowania samodzielności wykonywania prac oraz dokonywania okresowej oceny postępu prac i końcowej ewaluacji prac,
 - d) zasady prowadzenia kontroli antyplagiatowej;
- 4) system weryfikacji osiągnięcia efektów w realizacji praktyk zawodowych, a w tym:
 - a) monitorowanie przebiegu praktyk, w tym ich korelacji z kierunkiem studiów i skuteczności ich organizacji zharmonizowanej z procesem uczenia,
 - b) system kontroli realizacji praktyk i ich zaliczania etapowego lub końcowego,
 - c) okresowa analiza skuteczności systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach praktyk studenckich.

Dokumentami podstawowymi w zakresie weryfikacji na poziomie pojedynczego przedmiotu są sylabusy, gdzie definiowane są szczegółowe formy, terminy, warunki i kryteria weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane w ramach systemu przedmiotowej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się metody i formy muszą być adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, i umożliwiać skuteczne sprawdzenie oraz ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się, w tym, w szczególności, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu uczenia. Ponadto, system ten powinien być przejrzysty, zapewniać rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwiać ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Do form weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zalicza się:

- 1) w zakresie form formujących: aktywność, dyskusja, obserwacje, przedmiotowe prace na zaliczenie, prace praktyczne w trakcie ćwiczeń, kolokwia ustne i pisemne;
- 2) w zakresie form sumujących: egzamin ustny lub pisemny, zaliczenie na ocenę ustne lub pisemne, projekt, kolokwium ustne lub pisemne;
- 3) inne wybrane formy weryfikacji: ocena zadań wykonanych w trakcie pracy, aktywność na zajęciach, praca samokształceniowa – zadanie do samodzielnego opracowania.

W ramach końcowego rozliczenia i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się sporządza się ponadto:

- 1) karty oceny pracy dyplomowej, na której znajduje się, między innymi, ocena poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kierunkowych przez dyplomanta;
- 2) protokoły indywidualne na egzamin dyplomowy wraz ze wskazaniem i rozliczeniem osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do egzaminu dyplomowego.

W ramach potwierdzenia weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, prowadzący poszczególne zajęcia są zobowiązani do składania sprawozdania semestralnego, stanowiącego deklarację zrealizowania zakładanych celów i przeprowadzenia weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się. Przewiduje się także archiwizowanie dokumentacji potwierdzającej okresowe i końcowe osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne przedmioty zobowiązani są do opracowywania i aktualizacji sylabusów do poszczególnych przedmiotów, a także do sporządzania semestralnego potwierdzenia weryfikacji efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w ramach przedmiotu.

6. Kierunkowy system potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Weryfikacja efektów uczenia się na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* dokonywana jest w oparciu o efekty uczenia się dla kierunku. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi na studia nie więcej niż 50% punktów ECTS, przypisanych do programu studiów.

Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone osobie ubiegającej się o przyjęcie na studia na kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji*, posiadającej:

- kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji,
- co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego oraz odpowiednie dokumenty zgodnie z art. 69 ust. 2 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z dnia 20 lipca 2018 r.

Kandydat składa wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się osiągniętych w procesie uczenia się poza systemem studiów zgodnie ze wzorem znajdującym się w załączniku 1 „Regulaminu organizacji przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu przez potwierdzenie efektów uczenia się”.

W skład przedmiotów objętych procedurą potwierdzania efektów uczenia się dla kierunku *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* wchodzi przedmioty kierunkowe, przedmioty do wyboru i przedmioty specjalnościowe

Kryteria potwierdzania efektów uczenia się dla przedstawionych przedmiotów:

- zajmowane stanowisko / rodzaj wykonywanej pracy,
- potwierdzony udział w ćwiczeniach, treningach i warsztatach z wyszczególnionym terminem udziału,
- posiadane certyfikaty/zaświadczenia ukończonych kursów i szkoleń,
- zakres obowiązków na stanowisku,
- staż pracy,

Forma potwierdzenia efektów uczenia się składa się z następujących elementów:

1. Analizy przedstawionej dokumentacji w kierunku zbieżności z efektami uczenia się przypisanych do poszczególnych przedmiotów objętych procedurą potwierdzania efektów uczenia się zawartymi w sylabusie danego przedmiotu.
2. I/ lub bezpośrednia forma weryfikacji efektów uczenia się: egzamin teoretyczny lub praktyczny.

7. Wytyczne co do wymaganych kwalifikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia

7.1. Wytyczne co do kwalifikacji osób tworzących minimum kadrowe

Przewiduje się, że osoby tworzące minimum kadrowe będą posiadały dorobek naukowy w zakresie kształcenia, do których przyporządkowano kierunek, to znaczy w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych lub/i nauk o zarządzaniu i jakości.

7.2. Wytyczne, co do kwalifikacji osób prowadzących zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową lub artystyczną

Przewiduje się, że osoby prowadzące zajęcia na kierunku będą posiadały dorobek naukowy:

- 1) w odniesieniu do dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinach: nauki o inżynierii mechanicznej
- 2) w odniesieniu do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu i jakości

Zalecane jest, aby nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, posiadali doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.

Obecnie co najmniej 50% godzin zajęć musi być prowadzona przez osoby których uczelnia jest podstawowym miejscem pracy

Pozostali nauczyciele akademicy powinni posiadać dorobek naukowy adekwatny do zakładanych efektów uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w poszczególnych przedmiotach, które prowadzą. Doświadczenie zawodowe uzyskane poza uczelnią będzie atutem dodatkowym.

Zaleca się, aby głównym założeniem polityki kadrowej dla kierunku było pozyskiwanie kadry, dla której PWSZ w Wałczu będzie podstawowym miejscem pracy, a priorytetem - pozyskiwanie specjalistów z doświadczeniem zawodowym.

7.3. Wytyczne dla prowadzących zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym

Przewiduje się, że przedmioty wskazane w programie studiów, jako zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym będą prowadzone przez osoby, z których ponad połowa posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.

Zaleca się, aby główne założenie polityki kadrowej dla kierunku było pozyskiwanie kadry, dla której PWSZ w Wałczu będzie podstawowym miejscem pracy, a priorytetem było posiadanie doświadczenia zawodowego w zakresie prowadzonych zajęć.

8. Wymagana obudowa dydaktyczna i infrastruktura

Baza dydaktyczna powinna zapewniać pełną realizację zajęć dydaktycznych, zwłaszcza w sferze zajęć praktycznych związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, a także umożliwiać komunikację z nauczycielami akademickimi.

8.1. Wymagana minimalna baza własna

Zalecana baza i środki do pracy dydaktycznej dla kierunku dla typowych liczebności grup studentów (20-40) obejmuje:

1. podstawowe laboratoria komputerowe wyposażone w rzutniki multimedialne, z wyposażeniem sprzętowym zapewniającym edycję tekstów, tworzenie baz danych i arkuszy kalkulacyjnych oraz prezentacji, a także z dostępem do ze stanowiskami komputerowymi na 20 osób;
2. podstawowe laboratorium medialne do nauki języków obcych;
3. sala audytoryjna o pojemności 100 miejsc z nagłośnieniem, ekranem i rzutnikiem;
4. 3 sale wykładowe o pojemności co najmniej 40 miejsc, wyposażone w tablice, ekrany i rzutniki multimedialne, zalecane nagłośnienie;
5. 3 sale ćwiczeniowe o pojemności co najmniej 20 miejsc, wyposażone w tablice, ekrany i rzutniki multimedialne;
6. 1 salę zdalnych konsultacji wyposażoną w komputer z kamerą i aplikację do komunikacji (np. Skype); dostępne systemy operacyjne: MS Windows 7 lub wyższy, Linux (np.: Kali, Ubuntu);
7. oprogramowanie podstawowe obejmujące: Windows 7/8/10, Office Visio 2016/ Access 2016/ Project 2016, Sharepoint 2013/2016, Hyper-V Server 2016, Visual Basic; pakiet Libre Office;
8. dostępność wybranych aplikacji dla studentów poza uczelnią (np.: MICROSOFT IMAGINE PREMIUM);

Zaleca się ponadto wspieranie procesu kształcenia przez stosowanie całości lub wybranych elementów systemów informatycznych i gier symulacyjnych, spośród takich jak:

1. systemy informacyjne zarządzania (MIS - Management Information Systems), np.:
 - ERP REKORD (zintegrowany system ERP do wspomagania zarządzania. Obsługuje wszystkie główne dziedziny działalności, dostarczając wiarygodnych informacji pozwalających podejmować trafnych decyzje. Integrując informacje z poszczególnych działów firmy w jedno spójne i wydajne środowisko pracy, Rekord.ERP usprawnia komunikację, upraszcza procedury itp.);
 - LIDER (kompleksowo wspiera zarządzanie przedsiębiorstwem, gromadząc i przetwarzając informacje z systemów Rekordu oraz systemów zewnętrznych. Posiada moduły „Pulpity menadżerskie” przez co w przejrzysty sposób udostępnia kompleksowe i aktualne dane pochodzące z przedsiębiorstwa. Umożliwia podejmowanie decyzji dzięki dostarczeniu użytkownikowi informacji: alarmowych, odchyleniowych, strukturalnych oraz syntetycznych, które zostały zagregowane przez system);
 - ADONIS (narzędzie wspierające zarządzanie procesami biznesowymi w oparciu o paradygmat zarządzania procesami BPMS. Oferuje funkcjonalności modelowania, analizy, symulacji, ewaluacji oraz tworzenia dokumentacji procesów);

2. systemy wspomaganie decyzji (Decision Support Systems -DSS), np.:

- RAPORT A3 (gra której podstawą jest metoda komunikowania tego co ważne w przedsiębiorstwie w ustrukturyzowany sposób. Dzięki temu pomagają w podejmować decyzje oparte na sprawdzonych faktach, wdrażać skuteczne środki zaradcze, a w efekcie - **stale udoskonalają organizację**. Raport A3 może być narzędziem zarządzania w firmie)
- ERP REKORD (zintegrowany system ERP do wspomaganie zarządzania. Obsługuje wszystkie główne dziedziny działalności, dostarczając wiarygodnych informacji pozwalających podejmować trafnych decyzje. Integrując informacje z poszczególnych działów firmy w jedno spójne i wydajne środowisko pracy, Rekord.ERP usprawnia komunikację, upraszcza procedury itp.);
- ADONIS (narzędzie wspierające zarządzanie procesami biznesowymi w oparciu o paradygmat zarządzania procesami BPMS stworzony na Uniwersytecie Wiedeńskim. Oferuje funkcjonalności modelowania, analizy, symulacji, ewaluacji oraz tworzenia dokumentacji procesów)

3. systemy informacyjne kierownictwa (Executive Information Systems - EIS), np.:

- LEAN MENADŻER (gra której celem jest pomoc w zrozumieniu koncepcji przedsiębiorstwa opartej na zasadach Lean Manufacturing. Gra demonstruje w praktyczny sposób zasady systemu w oparciu o zmiany dokonywane przez zespół pracowników. Gra pokazuje w jaki sposób podchodzić do rozwiązywania problemów w grupie oraz jak zarządzać procesem zmian)
- ERP REKORD (zintegrowany system ERP do wspomaganie zarządzania. Obsługuje wszystkie główne dziedziny działalności, dostarczając wiarygodnych informacji pozwalających podejmować trafnych decyzje. Integrując informacje z poszczególnych działów firmy w jedno spójne i wydajne środowisko pracy, Rekord.ERP usprawnia komunikację, upraszcza procedury itp.);
- GPS MANAGER (program informatyczny i rozwiązanie oparte na satelitarnym systemie GPS, które dostarcza informacje na temat lokalizacji oraz eksploatacji pojazdów i maszyn, a także miejsca przebywania kierowców i operatorów w tym sposoby zarządzania paliwem i czasem pracy kierowców.)

4. wspomaganie kierownictwa (Executive Support Systems - ESS), np.:

- POSŁANIEC (gra, która ułatwia przeprowadzenie symulacji sytuacji konfliktowych i łączy elementy afektywne i strukturalne. Jest grą zespołową. W trakcie rozgrywania pojedynków prowadzony jest zapis, który pozwala prześledzić uczestnikom podejmowanie decyzji nie tylko przez własny zespół, ale także przez pozostałe zespoły. Gra opiera się na iterowanym dylemacie więźnia i polega na rozgrywaniu tej samej gry wielokrotnie.)
- LEAN MENADŻER (gra której celem jest pomoc w zrozumieniu koncepcji przedsiębiorstwa opartej na zasadach Lean Manufacturing. Gra demonstruje w praktyczny sposób zasady systemu w oparciu o zmiany dokonywane przez zespół pracowników. Gra pokazuje w jaki sposób podchodzić do rozwiązywania problemów w grupie oraz jak zarządzać procesem zmian)

- GPS MANAGER (program informatyczny i rozwiązanie oparte na satelitarnym systemie GPS, które dostarcza informacje na temat lokalizacji oraz eksploatacji pojazdów i maszyn, a także miejsca przebywania kierowców i operatorów w tym sposoby zarządzania paliwem i czasem pracy kierowców.)

5. systemy ekspertowe (Expert Systems - ES), np.:

- SOLIDWORKS (program do modelowania 3D w skład którego wchodzi następujące moduły: SOLIDWORKS; SOLIDWORKS Visualize, SOLIDWORKS PDM, SOLIDWORKS Simulation, SOLIDWORKS Sustainability i SOLIDWORKS CAM. Wykorzystywany w dydaktyce i pracach badawczych oraz w firmach komercyjnych).

8.2. Wymagana minimalna baza inna

W zależności od specjalności przewiduje się także inną bazę (sprzęt i oprogramowanie) zapewnianą przez partnerów lub wynajmowaną u podmiotów zewnętrznych. W szczególności, w ramach studiów, we współpracy z 1 Regionalną Bazą Logistyczną w Wałczu, przewiduje się wykorzystanie infrastruktury i oprogramowania specjalistycznego bazy.

9. Wytyczne do współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

Orientacja prowadzonego kierunku na lokalny i regionalny rynek pracy powoduje, że niezbędne jest utrzymywanie bliskich kontaktów z otoczeniem gospodarczym. W mieście i regionie działa prężnie blisko 2 500 podmiotów gospodarczych. Należą do nich firmy polskie oraz te z udziałem kapitału zagranicznego, część z nich ma swoją siedzibę w „Podstrefie Wałcz” Słupskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej.

Istnienie w Wałczu tak licznej grupy przedsiębiorców działających w branży metalowej doprowadziło do utworzenia w 2011r. Klastra Metalowego METALIKA, który podejmuje działania na rzecz stwarzania dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorstw o profilu przemysłowym i technologicznym. Istnienie Klastra daje możliwość bardziej efektywnej współpracy ośrodka edukacyjnego jakim jest PWSZ w Wałczu z organizacjami zainteresowanymi zatrudnianiem absolwentów kierunku.

Współpraca powinna skupiać się przede wszystkim na:

- organizowaniu praktyk studenckich i staży,
- tworzeniem projektów wspólnych,
- realizacji dedykowanych prac inżynierskich,
- realizacji studiów,
- pozyskiwania nauczycieli akademickich z doświadczeniem zawodowym doprowadzenia zajęć praktycznych,
- pozyskiwania wsparcia w sprzęcie i oprogramowaniu,
- udziału przedstawicieli partnerów w kierunkowej radzie programowej w celu dostosowania programu studiów do wymagań lokalnego rynku,
- prowadzenie szerokiej akcji na rzecz zwiększania rozpoznawalności kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji na rynku pracy jako źródła kwalifikowanych pracowników z wykształceniem wyższym.

W sferze zainteresowania potencjalną ścisłą współpracą powinny znaleźć się wiodące przedsiębiorstwa lokalne takie jak: Impreglon Engineering Sp. z o.o., DCM Maschinenbau Sp. Z o.o., ZTUH ALBOR Wałcz, METALTECH Sp. Z o.o. Wałcz, POWER-TECH Wałcz, ROMET-Wałcz Sp. Z o.o., VICTORIA-CYMES Wałcz, Albor Bolesław Rafałko Partner Serwisowy MAN Truck & Bus Polska Sp.z o.o.

Kierunkowa Rada Programowa podejmując współpracę z otoczeniem gospodarczym powinna realizować następujące zadania szczegółowe:

1. nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami w sprawie organizowania praktyk i staży dla studentów i absolwentów kierunku,
2. tworzenia warunków w celu urozmaicenia kształcenia praktycznego;
3. dbanie, aby opinie interesariuszy były uwzględniane w procesie doskonalenia programu studiów na danym kierunku studiów; w tym jego celów, efektów oraz perspektyw rozwoju;
4. gromadzenie i analizowanie informacji pozyskiwanych od partnerów i potencjalnych pracodawców oraz wykorzystywanie wniosków tych analiz do doskonalenia kierunkowych i efektów uczenia się aby pełniej uwzględniały oczekiwania rynku pracy oraz wymagania organizacji zawodowych determinujące uzyskiwanie kwalifikacji do wykonywania zawodu właściwego dla kierunku;
5. pozyskiwanie kadry dydaktycznej posiadającej praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią wyższą tak aby ich wiedza wykorzystywana została adekwatnie do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się.

10. Wytyczne w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia

W celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia zaleca się prowadzić w ramach kierunku następujące działania

1. Organizowanie procesu kształcenia dla umożliwienia i wsparcia akademickiej wymiany międzynarodowej poprzez:
 - umieszczanie kodów ISCED na planach studiów i w sylabusach;
 - umieszczanie opisów pozycji w sylabusach, co najmniej w języku angielskim;
 - utrzymywanie istniejącej i poszerzanie oferty programowej w językach obcych w celu zwiększenia atrakcyjności kierunku na akademickiej arenie międzynarodowej;
 - aranżowanie wizyt zagranicznej kadry dydaktycznej w zakresie dyscyplin nauki oraz zagranicznych specjalistów w zakresie doświadczenia zawodowego właściwych dla kształcenia na kierunku, celem kształcenia studentów i kadry;
 - ustalanie indywidualnych programów studiów dla studentów goszczonych i wyjeżdżających;
 - organizowanie merytorycznej i organizacyjnej pomocy nauczycieli akademickich - mentorów dla studentów zagranicznych studiujących na kierunku;
 - pomoc indywidualnym kandydatom do mobilności w poszukiwaniu uczelni partnerskiej lub miejsca praktyki, komunikacji z uczelniami partnerskimi i pracodawcami przyjmującymi na praktykę oraz w przygotowywaniu dokumentacji;
 - prowadzenie ciągłego monitoringu programu studiów w celu bieżącego potwierdzania jego zgodności z potrzebami międzynarodowego rynku pracy i europejskimi standardami kształcenia.

2. Konsekwentne realizowanie polityki zapewniania równych szans studiowania osobom reprezentującym wszystkie narodowości, środowiska, kultury, rasy czy religie, bez względu na ich płeć, pochodzenie etniczne czy stan zamożności oraz utrwalanie polityki bezstronności i tolerancji, a także przeciwdziałanie na jakimkolwiek tle.
3. Prowadzenie intensywnej i zrównoważonej mobilności studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach dostępnych programów mobilnościowych na następujących zasadach:
 - studenci mogą odbywać studia lub praktyki według programu studiów określonego w porozumieniach o mobilności, w których ustala się zakres kształcenia i zaliczenia oraz ekwiwalentność okresu mobilności;
 - studenci uczestniczący w programach mobilnościowych mają prawo do przeniesienia osiągnięć uzyskanych w trakcie trwania tego okresu, na przyjętych na Uczelni zasadach, przy czym zaliczone za granicą przedmioty lub ich zestawy uznaje się za w pełni ekwiwalentny w stosunku do zestawu przedmiotów przewidzianego właściwym programem studiów obowiązującym dla kierunku lub za częściowo ekwiwalentne i wymagające uzupełnienia różnic programowych;
 - po zakończeniu okresu studiów w uczelni student mobilny otrzymuje *Wykaz Zaliczeń (Transcript of Record, TR)*, w którym wpisuje się wszystkie osiągnięcia i oceny studenta mobilnego wraz z ekwiwalentnymi ocenami w skali ECTS w języku angielskim według następującego systemu:

Ocena słownie w języku polskim	Ocena ECTS	Procentowy udział w grupie studentów osiągających daną ocenę w rozkładzie normalnym	Ekwiwalent w języku angielskim
bardzo dobry	A	10	Excellent
dobry plus	B	25	Very good
dobry	C	30	Good
dostateczny plus	D	25	Satisfactory
dostateczny	E	10	Pass
niedostateczny	F (FX)		Fail

4. Konsekwentne realizowanie polityki językowej Uczelni, a w szczególności:
 - umieszczanie streszczeń w języku angielskim w pracach dyplomowych;
 - zalecenie wykorzystywania w procesie opracowywania pracach dyplomowych, co najmniej jednej pozycji z zakresu oryginalnej literatury obcojęzycznej;
 - umożliwianie, za zgodą Rektora, opracowywania prac dyplomowych w języku obcym oraz przeprowadzanie egzaminu dyplomowego w tym języku;

- zapewnianie tłumaczeń zestawów pytań na język obcy egzaminu, jeżeli taki odbywa się w języku obcym, a jeżeli kompetencje językowe komisji egzaminacyjnej mogą okazać się niewystarczające, odbywanie tego egzaminu się z udziałem tłumacza danego języka;
 - motywowanie studentów do uczenia się nowych języków obcych oraz przyczynianie się do kształtowania takich umiejętności, które uczynią z nich autonomicznych i samodzielnych uczestników procesu kształcenia językowego;
 - umieszczanie węzłowych informacji o Uczelni i jej działalności w języku angielskim i innych na uczelnianych stronach internetowych;
 - wymaganie, aby nauczyciele akademicy znali i byli w stanie użyć podstawowej terminologii specjalistycznej w języku angielskim, właściwej dla prowadzonych zajęć;
 - zaliczanie do osiągnięć osobistych studentów ukończenie przez nich kursów językowych, realizowanych w czasie mobilności lub w czasie studiów oraz przypisywanie tym kursom liczby ECTS nawet, gdy nauka danego języka nie jest bezpośrednio związana z kierunkiem studiów i nie prowadzi do pełnego opanowania języka na przewidzianym programami studiów poziomie;
 - umożliwianie studentom bezpłatnego udziału w programowych zajęciach z praktycznej nauki wybranego języka obcego na innych kierunkach studiów;
5. Rozwijanie współpracy zagranicznej w ramach kierunku, w tym:
- poszukiwanie uczelni partnerskich w zakresie zarządzania i inżynierii produkcji, zwłaszcza skłonnych podjąć współpracę nad wspólnymi studiami (łącznymi lub w części);
 - poszukiwanie zagranicznych partnerów biznesowych oraz spośród instytucji i organizacji zagranicznych oferujących odpowiednie warunki odbywania praktyk oraz skłonnych partycypować w rozwoju kierunku;
 - podejmowanie współpracy z partnerami zagranicznymi, prowadzącej do udziału w konsorcjach oraz prowadzenia wspólnych projektów edukacyjnych.

11. Wytyczne w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia

Wsparcie kształcenia to działania mające na celu dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb wynikających z sytuacji zdrowotnej studenta tak, aby zagwarantować mu pełny dostęp do nauki i wywiązywania się z obowiązków studenckich.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu w swych działaniach stara się być szkołą przyjazną dla osób niepełnosprawnych, przede wszystkim z dysfunkcjami ruchu kończyn dolnych, wadami słuchu i wzroku. Władze Uczelni dokładają starań dla przystosowania obiektów dydaktycznych do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne oraz wspierają działania w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia.

Nauczyciele akademicy udzielają studentom i słuchaczom wsparcia naukowego i dydaktycznego w realizacji procesu kształcenia oraz działaniach związanych z rozwojem indywidualnych zainteresowań, wykraczających poza obowiązujący program studiów. Pracownicy administracyjni wspomagają studentów i słuchaczy pod względem organizacyjnymi informacyjnym.

Do koordynacji zadań i działań w zakresie różnych form wsparcia osób niepełnosprawnych decyzją Rektora z dnia 10 grudnia 2013 roku w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu został powołany Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Został nim Pan Zbigniew Suchoriapa, starszy specjalista ds. kadr PWSZ w Wałczu.

W zakresie zapewnienia studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia obowiązują następujące ustalenia dotyczące studentów wszystkich kierunków:

1. Zapewnia się organizacyjne warunki i formy prowadzenia zajęć dydaktycznych, kolokwium, egzaminów i zaliczeń w taki sposób, aby uwzględnić znane potrzeby wynikające z warunków psychofizycznych i możliwości studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowuje się stanowiska w informatycznych laboratoriach uczelnianych do potrzeb osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju II stopnia niepełnosprawności, w ramach możliwości technicznych i technologicznych oraz finansowych Uczelni;
2. Student niepełnosprawny w uzasadnionych przypadkach może wykonywać notatki w formie alternatywnej, w szczególności poprzez nagrywanie, robienie zdjęć, a także korzystać z innych urządzeń lub z pomocy osób robiących notatki, w sposób uzgodniony z prowadzącym zajęcia,
3. W zależności od rodzaju II stopnia niepełnosprawności, studenci z orzeczoną niepełnosprawnością mają prawo do: wydłużenia czasu egzaminów, maksymalnie o 50%, zamiany pisemnej formy egzaminu na formę ustną lub odwrotnie, przesunięcia terminu egzaminów lub zaliczeń;
4. Studentom ze znacznym stopniem, Rektor przydziela opiekuna dydaktycznego spośród pracowników dydaktycznych zatrudnionych w instytucie odpowiedzialnym za prowadzenie kierunku studiów, na którym studiuje osoba niepełnosprawna;
5. Zakup przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę, w tym między innymi: programów komputerowych i książek do biblioteki w wersji uwzględniającej potrzeby osób niepełnosprawnych;
6. Dofinansowanie realizacji lektoratów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, a w wyjątkowych przypadkach prowadzenie dla studentów niepełnosprawnego indywidualnego lektoratu języka obcego;
7. Organizowanie dodatkowych, uzupełniających lub wyrównawczych zajęć dydaktycznych dostosowanych do potrzeb studentów niepełnosprawnych w ramach konsultacji osobistych lub zdalnych.
8. Zgodnie z regulaminem ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, studenci niepełnosprawni mogą się ubiegać o dodatkową pomoc materialną w postaci: „Stypendium dla osób niepełnosprawnych”. Dane precyzyjne ten zakres pomocy i działań, wsparcia materialnego ujmuje rozdział V powyższego regulaminu.
9. Studenci będący osobami niepełnosprawnymi mogą też korzystać z pomocy materialnej w ramach dotacji podmiotowej, o której mowa w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, na zadania związane ze stwarzaniem studentom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, pod warunkiem uzyskania dotacji i w granicach środków posiadanych przez uczelnię w jej ramach. Rodzaj przyznanego wsparcia jest bezpośrednio zależny od rodzaju niepełnosprawności i dostosowany do indywidualnych potrzeb studenta.

12. Wytyczne do kryteriów rekrutacji kandydatów do podjęcia kształcenia na kierunku studiów

Wstęp na studia do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu odbywa się poprzez rekrutację lub potwierdzanie efektów uczenia się lub przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej. Rekrutacja jest prowadzona na podstawie regulaminu w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na poszczególnych kierunkach studiów pierwszego i drugiego stopnia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia na kierunek *Zarządzanie i Inżynieria Produkcji* wchodzi zobowiązani są zarejestrować się poprzez uczelniami elektroniczny system rekrutacji oraz złożyć dokumenty zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie.

Laureaci, finaliści olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego przyjmowani są na I rok studiów poprzez rekrutację z pominięciem konkursu świadectw. Szczegółowe warunki rekrutacji określa regulamin w sprawie ustalenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu obowiązujących od roku 2019/2020.

Rekrutacja i przyjęcie kandydatów na studia może odbywać się także w trybie potwierdzania efektów uczenia się. Wytyczne w tym zakresie obejmuje pkt 6.

13. Załączniki do programu studiów

13.1. Załącznik 1: macierz osiągania kierunkowych efektów uczenia się w podziale na przedmioty (zajęcia, grupy zajęć)

13.2. Załącznik 2: plan studiów stacjonarnych

13.3. Załącznik 3: plan studiów niestacjonarnych

13.4. Załącznik 4: sylabusy (wspólne dla obu form)